

Kinnitatud: Rakvere linnavolikogu 06.september 2017.a. määrusega nr.13

**RAKVERE LINNA ARENGUKAVA
AASTATEKS 2017-2030**

Rakvere 2017

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. HARIDUS	4
2. TARISTU	7
Vesi ja kanalisatsioon.....	7
Gaasivarustus	8
Gaasivarustuse.....	8
Side.....	8
Elektrivarustus ja välisvalgustus	8
Soojavarustus	8
Raudtee.....	9
Sõiduteed.....	9
Ühistransport.....	9
Kergliiklus- ja kõnniteed.....	9
Lennuliiklus.....	10
3. RUUMILINE PLANEERIMINE	13
4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS	16
5. HALJASTUS	18
6. SPORT	21
7. KULTUUR, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÕÖ.....	23
Huviharidus, noorsootöö	25
8. SOTSIAALHOOLEKANNE, TERVIS	27
Tervis (sh rahvatervis e avalik tervishoid)	31
9. KOLMAS SEKTOR.....	32
10. ETTEVÕTLUS, TURISM	34
<i>Aasta 2030 visioon</i>	36
11. RAHANDUS JA EELARVESTRAATEEGIA (2018-2021).....	40
KOKKUVÕTE.....	46

SISSEJUHATUS

Rakvere linna arengukava eesmärk on suunata linna arengut tervikuna, määratledes peamised tegevused valdkondade kaupa ning näidates ära valdkondadevahelised koostöö ja arendamise võimalused.

Rakvere linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna suurust (01.01.2017.a. seisuga 15739 elanikku, pindala 10,73 km²) arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: muuseum Vallimäel, kutseline teater, spaa, tänapäevased spordirajatised, haridusasutused (üldhariduskoolid, ametikool, kõrgkool), arvukalt huviringe ja seltsitegevust. Rahvusvaheline lennujaam on sajakonna kilomeetri kaugusel. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks. Seetõttu on Rakverel võimalus ka tänapäeval toimetada samasugustes raamides. Linnarahva arv on muutunud Rakveres üsna sarnaselt teistele Eesti maakonnakeskuste linnadele (Viljandi, Paide, Haapsalu). Kasvanud eelmisel sajandil jõudsalt, saavutas see 80-ndate lõpul oma haripunkti (ligi 20 000 elanikku) ning on sealtmaalt tasapisi vähenenud (Rakvere linna rahvastikuprognosis 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool).

Linnast teevad linna tema kodanikud. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuprognosis erinevad stsenaariumid näitavad (Rakvere linna rahvastikuprognosis 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool), et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolis-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha. Sellest teadmisest tuleb ka tuleviku planeerimisel lähtuda, jättes kavas n-ö võimalikke reserve juhaks, kui prognoos paika ei pea. Töögruppides osalenud inimeste arvates on linna praegune suurus küll paras elukeskkonna kvaliteedi jaoks, kuid ettevõtluse arenguks oleks soodsam, kui elanike arv tunduvalt kasvaks. Linna tuleviku jaoks oleks parim elanikkonna mõõdukas kasv, mis tagaks optimaalse arengu ega tekitaks liialt suuri sotsiaalseid pingeid.

Linna arengu suunamise üheks oluliseks aluseks on linna üldplaneering. Kehtiv Rakvere linna üldplaneering ja selle suhteline värskus (kehtestatud 2009) annab võimaluse vaadata üle ka sellest lähtuvad kokkulepped, antud juhul siis linna arengukava.

Linna tulevikusoov – Rakvere on nooruslik ja ulja mõtteviisiga linn, kus ettevõtlikel elanikel on meelepärast ja tasuvat tööd, tagatud on väga heal tasemel esmased teenused, elukeskkond on rahulik ning keha ja vaimu virgenda hoidmiseks on palju mitmekesiseid võimalusi. Kodanikud on terved ja ettevõtlikud. Uljuse ja nooruslikkuse kõrval on väärtustatud kõigi vanuserühmade vajadused. Rakveres on ruumi mõelda.

1. HARIDUS

Hetkeseis

Rakveres on esindatud kõik haridustasemed alates alusharidusest ja lõpetades kõrgharidusega, mis annab õpivõimaluse linnas ligi 5500 lapsele ja noorele. Täiskasvanutele on koolitusvõimalusi munitsipaalkoolides, riigikoolides ja erakoolides.

Alusharidust omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: Rakvere Rohuaia Lasteaias, Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias. Erasektorist ostetakse lasteaia- ja lapsehoiuteenust vastavalt vajadusele

Põhiharidust omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Realgümnaasiumis, Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Vanalinna Koolis ja Rakvere Eragümnaasiumis.

Keskharidust omandavad nii linnast kui teistest kohalikest omavalitsustest pärit õpilased Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Realgümnaasiumis, Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumis ja Rakvere Eragümnaasiumis.

Kutse- ja kõrghariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis, Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžis ja Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning Rakvere linnas tegutsevates erahuvialakoolides: Tantsu- ja Kunstikoolis Athena, Esteetika- ja Tantsukoolis, Muusikakoolis Rajaots, Muusika- ja Kunstikoolis Kaur, Rakvere Loovuskoolis ja Gustavi Maja Huvikoolis. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes.

Rakvere linna haridusvaldkonna olulisemad tugevused on

- oma eripära ja traditsioonidega haridusasutuste mitmekülgne valik;
- hea koostöö erinevate haridusasutuste ning spordi- ja huvihariduse jms pakkujate vahel;
- hea koostöö linnavalitsuse ja haridusasutuste vahel.

Rakvere linna haridusvaldkonna kitsaskohad on

- hariduslike erivajadustega õpilastele sobiva õpikeskkonna puudumine ja tugispetsialistide vähesus;
- rahaliste vahendite vähesus haridustehnoloogilisteks ja –metoodilisteks uuendusteks haridusasutustes;
- osa koolide füüsilisest õpikeskkonnast on vananenud;
- kõrghariduse omandamise võimalused Rakveres on ohtu sattunud.

Tulevikusoovid

- Alusharidus on jätkuvalt kõigile soovijatele kättesaadav
- Põhi- ja gümnaasiumiharidus on valikuvõimalustega ja konkurentsivõimeline.
- Rakvere linna koolivõrk on vastavalt õpilaskonna vajadustele optimaalseks muudetud ja koolikeskkond kaasaegne.
- Rakvere linnas on võimalus omandada konkurentsivõimelist kõrgharidust.
- Rakvere linna elanikel on mitmekülgsed võimalused huvihariduse omandamiseks.
- Haridusasutuste ning -võimaluste võrgustik toetab iga lapse ja noore vajadusi tervikliku isiksuse kujunemisel huvidest ja võimetest lähtuvalt.

Aasta 2030 visioon

- Igale lapsele on jätkuvalt vajadusel tagatud lasteaia- või hoiukoht. Lasteaiahooned on kaasaegsed ja ökonoomsed ning mugava ja tervisliku keskkonnaga. Motiveeritud ja professionaalne personal toetab laste arengut ning teeb koostööd peredega.
- Rakvere koolides omandatakse põhiharidus, mis võimaldab edasiõppimist soovitud koolis.
- Rakveres on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise keskkorralduse omandamiseks, mis võimaldab edasi õppida soovitud koolis.
- Haridusasutuste füüsiline, vaimne ja tehnoloogiline keskkond on kaasaegne ja turvaline.
- Õpilaste arvu muutumisel kasutatakse ratsionaalselt olemasolevaid koolihooneid, tehakse koostööd linnas asuvate erinevate haridusasutuste vahel. Oluliste demograafiliste muutuste korral on linna üldplaneeringus alad, kuhu on võimalik ehitada lisahooneid.
- Huvihariduse omandamise võimalused on mitmekülgsed ja tagatud kõigile soovijatele.
- Linnal on välja kujunenud koostöövormid kutseharidust, kõrgharidust ja täiskasvanute täiendusõpet pakkuvate asutustega, arvestatakse ümbruskonna tööjõuturu vajadusi.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Linna haridusasutused on integreeritud õppe- ja halduskorraldusega tervik, milles õpilastel on ühelt haridustasemelt või -astmelt teisele üleminek sujuv, vajadusi ja võimeid arvestav.				
HARIDUSASUTUSTE ÜHISOSA	E 1.1 Erivajadustega õpilastele on loodud vajaduspõhised õpivõimalused	T 1.1.1. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse kontseptsioonist lähtuvate tegevuste planeerimine. (erinevate õpirühmade ja klasside avamine, tugispetsialistide arvu suurenemine, ruumide kohandamine). T 1.1.2. Eripetsialistide koostöö soodustamine ja ühiskoolituste korraldamine. T 1.1.3. Tugivõrgustiku (tugispetsialistid, koolide HEV-meeskonnad, linna sotsiaalosakonna töötajad jms) töö ühtsete põhimõtete loomine lasteaedades ja koolides (vastutamine, infovahetus).	Pidev Pidev 2017-2018	Linnavalitsus, Rakvere koolid, erasektor, projektid
	E 1.2 Kõik haridusasutused on kaasatud vajalikesse programmidesse ja projektidesse.	T 1.2 Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides ning projektides osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, projektid
	E 1.3 Rakvere linna haridusasutustel on kaasajastatud infotehnoloogiline süsteem.	T 1.3.1 Infotehnoloogia ajakohastamine ja uue tarkvara hankimine, aktiivne osalemine vastavates programmides T 1.3.2 Linna haridusasutuste IT terviklahenduste väljatöötamine koolide	Pidev 2017	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, projektid Linnavalitsus,

		digiplaanide põhjal (IT arengukava)		projektid
	E 1.4 Arendatud on täiskasvanu-haridust ja erialaõpet	T 1.4.1 Erinevate õppevormide arendamine põhi- ja keskhariduse omandamiseks. T 1.4.2 Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe toetamine koostöös Rakvere Ametikooli, Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli, TLÜ Rakvere Kolledži, Eesti Töötukassaga.	Pidev Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Ametikool, projektid.
	E 1.5 Linn on avatud koostööks erinevate kõrgkoolidega	T 1.5 Kõrgkoolide potentsiaali kasutamine linna haridusvaldkonnas. Rakvere linna lasteaiad on TLÜ Rakvere kolledži õpilastele hinnatud praktikakohad. Haridus- ja sotsiaalvaldkonna üliõpilased on kaasatud õpilaste tugiisikuteks.	Pidev	Linnavalitsus

	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
ALUSHARIDUS	Kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav.			
	E 1.6 Alusharidus on kättesaadav	T 1.6.1 Sõimealiste laste lapsehoiuteenuse rahastamine T 1.6.2 Vajadusel täiendavate lasteaiad- ja sõimekohtade ostmise erasektorist.	Pidev Pidev	linnavalitsus, projektid
	E 1.7.1 Igale alushariduse soovijale on tagatud kvaliteetne õpe	T 1.7.1 Eralasteaedade ja lastehoidude arengu toetamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
		T 1.7.2 Lasteaedades märgatakse igat abi vajavat last õigeaegselt ja talle tagatakse sobiv tugisüsteem, mis kindlustab võimetekohase õppevormi haridustee jätkamisel.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
PÕHI	Rakvere koolides on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise kesk- ja põhihariduse omandamiseks.			

E 1.8 Koolivõrk on ümberkujundatud põhikoolideks ja riigigümnaasiumiks.	T 1.8.1 Koolivõrgu ümberkujundamiseks luuakse komisjon, kelle eestvedamisel korraldatakse koolivõrgu ümberkujundamine T 1.8.2 Ümberkorralduste ajaks on tagatud kõikides koolides toimiv töökeskkond. T 1.8.3 ESFi põhikoolivõrgu meetmest taotletakse raha töö- ja tehnokoogiahoone rajamiseks.	2017-2020 2017-2020 2017	Linnavalitsus, projektid, riik
E 1.9 Koolide füüsiline õpikeskkond vastab õppekava nõuetele.	T 1.9. Koolihoonete ümberkujundamine põhikooliõpilaste jaoks, arvestades uue õpikäsitluse ja erinevate hariduslike erivajadustega õpilastega.	2017-2020	Linnaeelarve, projektid
E 1.10 Haridus on konkurentsivõimeline.	T 1.10.1 Õpilaste ja õpetajate välisvahetus ja koostöö erinevate kõrgkoolidega, tagamaks kvalifitseeritud personali olemasolu kõigis linna haridusasutustes. T 1.10.2 Külalisõpetajate kaasamine vastavalt vajadusele.	Pidev Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid

2. TARISTU

Hetkeseis

Taristu ehk infrastruktuuri all käsitleme selles peatükis eelkõige tehnilist taristut: teed ja tänavad, vee- ja kanalisatsioonivarustus, elektri-, gaasi-, sooja- ja sideliinid. Rakveres on selles suhtes olukord üsna hea. Linnal on hea asukoht Tallinna–Narva maantee ääres, seda läbib ka raudtee, sadamad (Tallinna, Kunda jm) on läheduses ning ka rahvusvaheline Tallinna lennujaam jääb vaid sajakonna kilomeetri kaugusele. Need on inimeste ja kaupade liikumiseks olulised kanalid. Linnasiseseks toimimiseks on aja jooksul välja ehitatud ka eluks ja ettevõtluseks vajalikud tehnovõrgud.

Lühidalt nende olukorrast liigiti:

Vesi ja kanalisatsioon

Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööp on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside tsentraalse süsteemiga liitumise võimalus on loodud ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest. Edaspidi tuleb töötada selle nimel, et linna kodanikele ja ettevõtjatele tagada optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus, et ka need majapidamised, mis siiani kasutavad oma veetarbeks salvkaevusid ning kanalisatsiooniks kogumiskaeve, ühendataks tsentraalsesse võrku. Kindlasti jätkub trasside rekonstrueerimine, sademevee kogumise ala laiendamine ning veepuhastusseadmete rekonstrueerimine. Edasiste arenduste puhul tuleb leida vahendeid

liitumiste rajamiseks ning seda vajadusel ka naaberomavalitsuste territooriumil. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengusuunad ja tegevuskavad on täpsemalt kirjeldatud valdkondlikus arengukavas „Rakvere linna ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2014-2025“, mis on kavas uuendada 2017-2018 aastal.

Gaasivarustus

Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivarustuse võrgu omanike huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka omi trasse.

Side

Konkureerivaid teenusepakkujaid on piisavalt. Võrgud on hästi välja arendatud ning käib nende pidev uuendamine. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka läbi õhu leviv andmeedastus, mille tulevikku on keeruline prognoosida. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Lihtsam on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teostada. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia Eesti AS arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia Eesti AS huvi on tänavate rekonstrueerimisel asendada oma õhuliinid maakaablitega.

Elektrivarustus ja välisvalgustus

Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on valdavalt vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Rakvere linn ostab elektrienergiat börsilt korraldades riigihanke minikonkurssi kolme pakkuja vahel iga poole aasta tagant.

Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku ~83,1 km. Linnas on 58,5 km õhuliine, 30,0 km kaabelliine ja 3,0 km toiteliine. Kokku on valgustuspunkte ~2 760, millest 18% on elavhõbevalgustid, 5% LED valgustid, 67% naatriumvalgustid ja 10% pargivalgustid ja prožektorid. Välisvalgustusvõrgu kilpe on 43 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 800. Ligikaudne tarbitav tänavavalgustuse võimsus on 340 kWh.

Edaspidises arengus on suund võetud sellele, et järk-järgult asendatakse amortiseerunud ja suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga kaasaegsete valgustite vastu.

Soojavarustus

Rakvere linnas on määratud kaugküttepiirkond, kus tarbijad teenust kasutavad. Probleemiks on hetkel osade soojatrasside halb seisukord. Renoveerimist vajavatesse trassidesse investeerimiseks taotleb soojaettevõtte vastavaid toetusi Keskkonnainvesteeringute Keskuselt (KIK). Trasside renoveerimisel on lõppeesmärk kogu süsteemi efektiivne tööhoidmine ning temperatuuride seire trassi eri lõikudes, sh klientide soojasõlmede olukorra jälgimine. Rakvere Soojuse AS ja linnakodaniku seisukohalt on soodne, et linna soojavõrku on ühendatud palju erinevaid soojatootjaid (Rakvere ES Bioenergia OÜ, Adven Eesti AS, Rakvere Soojus AS). Soojaettevõtte prioriteetideks lähitulevikus on olemasoleva võrgu rekonstrueerimine ning soodsaima hinnaga tootja soojusenergia jaotamine tarbijatele..

Kaugkütte varustuskindlust tuleb tõsta, kodumaise kütusega peab olema tagatud linna baaskoormus. Tarbijale on soojatootjate lai valik väga positiivne ning kaugküte on hinnalt ja varustuskindluselt osutunud täiesti konkurentsivõimeliseks kütteliigiks.

Hiljemalt 2017 aastal tuleks uuendada Rakvere Linnavolikogu 15. detsembri 2010 a. määruse nr 30 „Rakvere kaugküttepiirkonna määramine“ §3 lõige 1 sõnastust ja lõikes 2 kirjeldatud Lisa 1 ja Lisa 2.

Raudtee

Raudtee olemasolu linnas on kahetine. Ühelt poolt tekitab see juurde probleeme liikluses, ohutuses ja mürafoonis, teiselt poolt avab võimalusi kaubavedudeks ja reisijate veoks.

Viimastel aastatel on reisijate veo puhul rongi kasutamine muutunud oluliselt populaarsemaks kasvades umbes 20% aastas. Rongiliikluse areng reisijate veo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas. Iseasi, kas selline pendelränne pikemas perspektiivis ikkagi parim lahendus on. Kokkuvõttes lisab raudtee olemasolu linnas siiski võimalusi olemasolevatele ning uutele ettevõtjatele. Lähiaastate eesmärgiks on Raudteejaama kõrval, Jaama tänaval asuvate linnale kuuluvate kinnistute välja ehitamine selliselt, et oleks võimalik senisest enam kasutada rongi- ja bussiliinide kooskõlastatud sõiduplaanidest tekkivaid võimalusi kogu piirkonna huvides. Samuti kavandame kogu ülejäänud infrastruktuuri, mis seotud rongiliiklusega (bussipeatused, ooteplatvormid, infotahvlid, parkimisalad, jalgrattaparklad ja-majad, ootesaal, tualetid jne.) välja arendamist.

Sõiduteed

Valdkonna arengu suunamiseks on koostamisel Rakvere linna liikluse arengukava 2016-2030. Vee- ja kanalisatsioonivarustuse rekonstrueerimistööde lõppemisel on eesmärgiks kõvakattega katta kõik Rakvere linna teed ja tänavad. Suuremaid investeeringuid nõudvad objektid, nagu viaduktid ja uued läbimurded jms teostatakse välisvahendite kaasamise võimaluse korral.

Lähituleviku suuremate töödena on kavas renoveerida Võidu tn., Karja tn., Rägavere tee, Pikk tn, Tallinna tn., Kauba tn., Küti tn., Viru tn. Vee tn., L.Koidula tn., Kastani tn., Lääne tn., Kesk tn., Narva tn. Parkali tn. ja C.R. Jakobsoni tn. ühendus Kastani tänavani.

Ühistransport

Kuna linn on väike ja liikumisvajadused ulatuvad üle omavalitsuste piiride, on ka tulevikus ilmselt mõttekas toimiva liinivõrguga jätkamine. Ühistranspordi korraldamisel on keerulisemaks komponendiks selle tasuvus ja doteerimine. Viimastel aastatel on hoiakud ühiskonnas soosinud ühistranspordi arendamist, kuna seda on peetud otstarbekamaks ja keskkonnasäästlikumaks. Teatud oludes on see reisijate vähesuse korral siiski vastupidi. Tulevikus saab ilmselt määravaks siiski mugavus ja inimese ajaressursi hind, mis seab ühistranspordi konkurentsivõime Rakvere linnas ja lähiümbruses veel suurema surve alla.

Kergliiklus- ja kõnniteed

Ilmselt kõige rohkem vastakaid arvamusi ja poleemikat tekitanud valdkond ning pea kõigis erinevates töörühmades kõneainet pakkunud teemaks oli linna kõnniteede ja jalgrattaga liikumise võimalused ning nende olukord linnas. Ühisele meelele jõuti selles, et olemasolevad kõnniteed tuleb kindlasti korda teha. Erinevaid seisukohti tekitas aga uute kergliiklusteede ehitamise vajadus ja maht. Oli arvamusi, et Rakveres on kergliiklusteid vähe ja olukord väga halb ning neid tuleks rajada võimalikult palju, kuna linn on kompaktne ning jalgratastel

liikumine mõjub positiivselt rahva tervisele. Teiselt poolt väljendati seisukohta, et selliste teede rajamise ja hoolduse kulud on kasutusintensiivsusega võrreldes põhjendamatult suured ning ei maksa unustada, et meie kliimas on neid teid võimalik kasutada vaid ca 9 kuud aastas. Samuti oli erinevaid seisukohti praeguste liikumisvõimaluste turvalisuse kohta. Hõredama liiklusega tänavatel on väikelinnas rattaga liikumiseks mõistlik kasutada tänavat ning paralleelse rattatee rajamine ei ole otstarbekas. Küll aga on vajalik rajada kergliiklusteed tihedama liiklusega autoteede kõrvale, kus oleks tagatud ka suurem potentsiaalne kasutajate hulk. Võttes arvesse ka maa-aluste kommunikatsioonide olukorda ning võimalikke kokkuleppeid kergliiklusteede ehitamiseks eramaadele, on esmajärjekorras vajalik rajada järgmised lõigud:

- Kesklinn – Lilleoru
- Kesklinn – Põhjakeskus
- Kesklinn – Sõmeru
- Kesklinn – Rägavere tee
- Karja tänav, mis ühendaks erinevad suunad

Veelgi olulisemaks tuleb siiski pidada keslinna ja selle lähiümbruse kõnniteede remontimist ja renoveerimist viisil, mis tagab ka kitsamates oludes mugavama ja turvalisema liikluse.

Lennuliiklus

Üldplaneeringus on kajastatud Rakvere lennuvälja arendamine väikelennukite, hobilennunduse, väikekaubavedude ja operatiivlendude teenindamiseks. Laiema reisilennuliikluse vajaduse katab Lennart Meri Tallinna lennujaam, millega on hea transpordiühendus.

Aasta 2030 visioon

- Linnasiseselt on välja arendatud kõnni- ja jalgrattateede võrk, mis võimaldab elanikel mugavalt igapäevased toimingud sooritada jalgsi või jalgrattaga. On loodud jalgrattaühendused linna ringteega ja ümbruskonna valdade jalgrattateedega. Toimib jalgrataste laenutussüsteem.
- Rakverel on tagatud hea transpordiühendus nii reisijate kui kaubavedude osas kõigis suundades (Tallinn, Helsingi, Tartu, Peterburi, Kunda (sh sadam), Peipsi järv, Eesti põhjaranniku väikesadamad).
- Linn on täies ulatuses varustatud korralike vee- ja kanalisatsioonitrasside võrguga. Teenuse hind ja kvaliteet on tasakaalus. Tagatud on piisava ressursiga kvaliteetne, puhas vesi.
- Energiaturul valitseb vaba konkurents ning toimiv turg tagab elanikele ja ettevõtjatele võimaluse leida endale parim teenusepakkuja. Kohalikul ressursil baseeruv taastuvenergia on saavutanud energiabilansis arvestatava osakaalu.
- Linna põhja- ja lõunaosad on ühendatud kiirete ja ohutute ühendustega. Rajatud on viadukt, ühendamaks Kauba tänavat Arkna teega.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.1. Kõnni- ja	T 2.1 Nimetatud lõikude rajamine, mis	2017-	Linnavalitsus,

kergliiklusteede ehitus ja remont	ühendab erinevad suunad: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kesklinn – Lilleoru 2. Kesklinn – Põhjakeskus 3. Kesklinn – Sõmeru 4. Karja tänav 5. Rägavere tee 6. Seminari tn 	2020	projektid
E 2.2 Sõiduteede ning ristmike remont ja rekonstrueerimine	T 2.2 Suure koormusega tänavate ja ristmike arendamine ja väljaehitamine <i>Teed ja tänavad</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rägavere tee 2. Tallinna tn. 3. Võidu tn. 4. Karja tn. 5. Pika tänava valgustuse, tänavasillutise, kõnniteede rekonstrueerimine (sh Posti, Silla, Kooli tänavad) 6. Jaama tn. <i>Ristmikud</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. C.R.Jakobsoni – Parkali – F.G.Adoffi – Kastani pst. 2. Laada – F.G.Adoffi 3. Põhja tn (ristumine Rakvere-Haljala maanteeaga) 4. Jaama pst ja Võidu tn 5. Tartu tn - Karja tn - Kastani tn <i>Viaduktid</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kauba tänava ja Arkna tee viadukt 	2017-2020	Linnavalitsus, projektid
E 2.3 Võrkude ühise digitaalse andmebaasi loomine ja haldamine	T 2.3 Linnavalitsuse eestvõttel arendada võimekust digitaalsete andmebaaside kasutamiseks ning leida nende haldamiseks optimaalne lahendus. Linna võrkude andmebaasi sidumine Maa-ameti GIS-ga.	Pidev	Linnavalitsus, võrkude valdajad
E 2.4 Energiasäästu arendamine	T 2.4 Rakvere soojamajanduse arengu ja investeeringute kava uuendamine	2017-2018	Linnavalitsus, AS Rakvere Soojus, projektid
E 2.5 Tänavavalgustuse ökonoomsemaks ja energia-säästlikumaks muutmine kasutades innovatiivseid lahendusi	T 2.5 Tänavavalgustuse õhuliinide asendamine maakaabelliinidega ja lampide järk-järguline asendamine ökonoomsemate ja töökindlamatega, valgustussüsteemi juhtimise arendamine, tänavavalgustuse inventeerimine ja digitaalse andmebaasi loomine Valgustuse arengukava kaasajastamine Uute valgustuse juhtimissüsteemide väljaehitamine, automatiseerimine liikumisandurite paigaldamine LED valgustuse targad lahendused	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.6 Raudteejaama	T 2.6.1 Ehitatakse välja jalgratta- ja autoparklad ning bussipeatus.	2018-2019	Linnavalitsus, projektid

integreerimine erinevate liikumisviisidega	T 2.6.2 Paigaldatakse rongi- ja bussiliikluse reaalaja infotahvliid T.2.6.3 Renoveeritakse raudteeperroon T.2.6.4 Ehitatakse välja raudteejaama viivad juurdepääsuteed, kõnniteed, kergliiklustee.		
--	--	--	--

Linnatänavate ja ristmike rekonstrueerimise hangetel tuleb võimalusel lahendada ka kõnniteede ja välisvalgustuse küsimused. Kuna teetööde rahaline maht on suur, tuleb jätkuvalt otsida kaasrahastamist erinevatest fondidest ja ning muudest allikatest. Võimaluse korral tuleb ka erasektoriga kulutusi jagada.

Lisaks linnas lahendamist vajavad eesmärgid, tegevused ja projektid

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.7 Linnaliikluse arendamine	T 2.7 Teede ja tänavate teehoiukava täitmine ja uuendamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.8 Ühistranspordi arendamine	T 2.8.1 Maakonnaliinide nr 1, 2, 3 ,5 peatuskohtade korrastamine ja remont T. 2.8.2 Autovabade päevade korraldamise toetamine	Pidev Pidev	Linnavalitsus, projektid Linnavalitsus, projektid
E 2.9 Linna liiklusskeemi arendamine, tänavavõrgu arendamine	T 2.9.1 Uute parklate ehitamine kesklinnas Keskväljak, Lai tn (Seltsimaja kõrvale), Parkali parkla rekonstrueerimine, Vallikraavi tänava piirkonna parklate arendamine, Vabaduse tänava alguses parklapiirkonna arendamine jne)	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.2 Seminari tänava arendus	2020-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.3 Päikese tänava ühendamine Vabaduse tänavaga	2017-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.4 C. R. Jakobsoni tänava läbimurde ehitus Tallinna tänavalt Kalda tänavani	2018-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9. 5 Moonaküla silmusrambi ehitustööd	2020-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.6. Kajaka tänava läbimurre Rägavere tee	2020-2015	
T 2.9.7 Kungla tn pikendus, Tuuslari ja Salme tn välja ehitamine	2017-2019		

E 2.10 Liikluse muutmine jalakäija- ja jalgratturisõbralikuks	T 2.10.1 Lilleoru tänava kergliikluse silla rajamine	2018-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10.2 Jalgrataste parklate ehitamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10.3 Samatasandiliste raudteeületuskohtade märgistamine ja turvalisemaks muutmise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, Eesti Raudtee
	T 2.10. 4 Promenaadi ja Seminari tänava telje omavaheline ühendamine.	2017-2018	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10. 5 Vallimäe ja Teatrimäe vahelise ühenduse aktiveerimine jalakäijatele	2017-2020	Linnavalitsus, projektid

3. RUUMILINE PLANEERIMINE

Hetkeseis

Planeerimistegevus on linnas olnud läbi aegade tasemel ning järjepidev ja sellest tulenevalt ei ole suuremaid ebaõnnestumisi linnaplaneerimises olnud. Linn on ümbruskonna omavalitsustega väga tihedalt seotud ning aastaid kavandatud haldusreform ühel või teisel viisil tuleks ilmselt kõigile kasuks. Aeg on näidanud, et selliste reformide tegemine on ajamahukas ning keeruline, kuid Rakvere linna poolt on valmisolek selleks olemas.

Tulevikusoovid

Kuna seoses Põhjakeskuse avamisega on kesklinnas aktiivset liikumist vähemaks jäänud, tuleb teha jõupingutusi inimeste sinna tagasi meelitamiseks. Väga suurt ressursi nähti linnust ja Tarva kuhu külastavate turistide näol. Praegune probleem on, et vaid väga väike osa nimetatud objekte külastavatest turistidest jõuab kesklinna. Tuleb luua eeldused, et neil oleks rohkem huvi külastada ka keskväljakut ning nende Rakveres veedetud aeg pikeneks. Sellesuunalist arengut saab juhtida Vallimäe ja Keskväljaku vahelise ala atraktiivsemaks muutmiseks. Bussiga saabuval turistil peab tekkima huvi ja tahtmine tõusta Tarva ja linnuse juurde selle läänepoolsest, kuid alla võiks ta tulla juba kesklinna suunas, kuhu talle buss on juba vahepeal vastu tulnud. Lisaks kesklinnas paiknevale spaale, keskväljakule, promenaadile spordihoonele, bussijaamale, Rakvere linnavalitsusele ja teistele asutustele oleks siia vaja juurde uusi tõmbekeskusi. Edasi tuleb arendada ka Keskväljaku vaatamisväärsuste arsenalit (nt liivakella projekt, köisraudtee vms), mida nägemata ei taha inimene Rakverest lahkuda.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere kesklinn on atraktiivse jalakäijate tänava ja rippraudteega ühendatud linnusega. Linnas on vaatamisväärsuste kogum, mida teatakse ka Eesti piiridest väljaspool ning linnal on kuvand, mida kõik tahavad oma silmaga kohapeal näha.
- Kesklinn on välja arendatud äri- ja kultuurikeskuseks. Kesklinn on inimestest tulvil, sinne keskkond on atraktiivne ja mitmekülgne ning jalakäijasõbralik.

- Linna tööstusala on välja arendatud, tootmises kasutatavad tehnoloogiad on kaasaegsed ja keskkonnasõbralikud. Tootmine linna ettevõtetes on innovaatiline ning töötajad motiveeritud. Ettevõtlusele on tagatud head logistilised võimalused toodangu ja tooraine vedudeks (raudtee, sh ühendus sadamatega, maanteed, väikelennukite lennuväli jne). Töökohtade ja elupiirkondade vahel toimivad mugavad, kiired ja ohutud transpordiühendused.
- Elamuturul on valida erinevatele maitsetele ja nõudmistele vastavaid kodusid (aedlinnast kesklinna korteriteni). Nõudlus ja pakkumine on tasakaalus ning sobivate eluruumide valik lai.
- Linna liiklusskeem on loogiline ja hästi toimiv. Lisaks väljaehitatud ja heakorrastatud kõnni- ja kergliiklusteedele on ka linnatänavad ja liiklussõlmed rekonstrueeritud ning vastavad liiklejate nõudmistele ja koormustele. Linna on tekkinud ka linnajalgrataste laenuuspunktid, mis paigutatakse suuremate keskuste ja sihtpunktide juurde.
- Toimunud on liitumine naaberomavalitsustega. Avaliku teenuse pakkumisel on saavutatud olukord, kus dubleerivate tegevuste hulk on viidud miinimumi ning on saavutatud omavalitsuse struktuuri optimaalseim variant.
- Linnaplaneerimisesse on kaasatud kõik huvigrupid Targa Maja projektist on edasi arendatud tark linnaplaneerimine, planeeringute menetlemine toimub läbi internetikeskkonna. Kohaliku kogukonna kaasamine linna planeerimisesse on orgaanilisem ning sõlmküsimumused arutatakse läbi juba planeerimisetapis.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

<u>Eesmärk</u>	<u>Tegevus</u>	<u>Aeg</u>	<u>Teostajad, rahastajad</u>
E 3.1 Kesklinna elavdamine	T 3.1.1 Linnuse ja kesklinna ühenduste atraktiivsemaks muutmine (tihendamine, elavdamine) T 3.1.2 Kesklinna uute vaatamisväärsuste rajamine T 3.1.3 Linnust külastavate turistide kesklinna toomine koostöös sihtasutusega Virumaa Muuseumid ja giididega T 3.1.4 Olemasolevate vaatamisväärsuste korrashoid	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 3.2 Ettevõtluskeskkonna arendus	T 3.2 Tööstuspargi taristu väljaehitamiseks vajalike eeltööde teostamine ning kruntide realiseerimise ettevalmistamine. Lisaks ka teiste perspektiivsete arendusalade ettevalmistus investeringuteks. Aktiivne turundustegevus kruntide realiseerimiseks	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.3 Liikluskorralduse parandamine	T 3.3 Rakvere linna liikluse arengukava 2017-2030 kaasajastamine ja rakendamine	2017-2018	Linnavalitsus
E 3.4 Tarklinna planeerimine	T 3.4 Targa linna projekti väljatöötamine ja rakendamine kasutades vastavaid tegevusi ka linnaplaneerimises	2017-2020	Linnavalitsus, projektid

E 3.5 Kvaliteetse elukeskkonna arendamine	T 3.5 Terviklike elamupiirkondade arendamine, sh linnametsa piirkonna arendamise jaoks vajalike ettevalmistavate tööde ja planeeringu tegemine	2017-2018	Linnavalitsus fondid
--	--	-----------	----------------------

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste eesmärkide, projektide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.6 Elamumajanduse arendamine Minimaliseerida elamumajandusega seotud riske linnas (kinnisvaraarendus, elamute füüsiline ja moraalne vananemine, vähene vastutustunne)	T 3.6.1 Elamuehituseks sobivate alade ja kruntide planeerimine	pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.6.2 Korterühistute ja ühisuste arengu toetamine. Ühistulise elamuehituse algatuste toetamine. Ühistute ja ühisuste renoveerimisprojektide toetamine. Elusasemealaste uuringute, koolitusprojektide läbiviimine	pidev	Linnavalitsus, Eesti Korterühistute Liit, riik
	T 3.6.3 Korterite ehitamine, ostmise elukoha kaotanute eluasemevajaduste rahuldamiseks. Linna jaoks ebaotstarbekate munitsipaaleluruumide võõrandamine (avalikel enampakkumistel)	pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 3.6.4 Munitsipaaleluruumide passistamine ja munitsipaalhoonetele energiaauditite tegemine (energiamärgis), remondivajaduse määramine, remontimine	pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.6.5 Vanalinnas asuvate hoonete säilimise toetusüsteemi elluviimine (restaureerimistoetus)) Eriti tähelepanu all Pika tänava äärde jäävad hooned (koostöö parema tulemuse saavutamiseks programmi EV100 „Hea avalik ruum“)	pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 3.6.6 Heakorrastatud elamute, ühistute ja asutuste tunnustamine	pidev	Linnavalitsus, riik
E 3.7 Lihtsustada ettevõtjate ja linnakodanike	T 3.7 Arendada planeeringute menetluses elektroonilisi kanaleid ja andmebaase	pidev	Linnavalitsus

jaoks planeeringute menetlusprotsessi			
E 3.8 Haldussüsteemi optimeerimine	T 3.8 Haldusterritooriumi suurendamine naaberomavalitsuste linnalise iseloomuga asulatega ühinemise kaudu	2018- 2020	Linnavalitsus, naaber- omavalitsused

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS

Hetkeseis

Rakvere linn on loodusliku keskkonna osas päris heas seisus. Ka inimtekkeline keskkond, arvestades suuremate tootmisettevõtete mastaape, on planeeringuliselt hästi paigas ning suuremaid probleeme ei esine. Suurimate keskkonnaprobleemidena toodi töögrupis välja müra- ja õhusaaste ning osaliselt ka jäätmemajandus. Müratasemete lubatavad normid on Eestis vastavate aktidega normeeritud ning nende ületamise korral on häiritaval võimalik Keskkonnainspektsioonist õigust nõuda. Keerulisem on müraga nendel juhtudel, kui tase jääb küll normi piiridesse, kuid siiski elanikke häirib.

Õnnetusjuhtumite ning ulatuslike saasteohtude minimeerimiseks on linnal koostatud „Rakvere linna riskianalüüs“, mida vastavalt seaduse nõuetele pidevalt täiendatakse.

Jäätmemajandust reguleerib täpsemalt „Rakvere linna jäätmekava 2014-2020“ ja riigi jäätmekava. Olmejäätmete vedu linnas toimub korraldatud jäätmeveona ja lisandub biojäätmete vedu. Kõikvõimalike taaskasutamiste majanduslik otstarbekuse leidmine on pidev protsess ning paljuski mõjutatud Euroopa Liidu poliitilistest otsustest. Tõenäoliselt siiski ebaotstarbekad taaskasutusvaldkonnad, mis vajavad ebaoproportsionaalselt suurt doteerimist, pikemas perspektiivis hääbuvad. Jäätmekäitlus on innovaatiline valdkond ja vaadata uusi keskkonnasõbralikke lahendusi taaskasutusse viimiseks.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linn on ulatuslike metsa- ja rohealadega varustatud tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond.
- Elanikele on tagatud puhas õhk ja vesi. Mürasaaste on viidud miinimumini.
- Linnas tegutsevad tootmisettevõtted kasutavad kaasaegseid, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.
- Linnaelanike hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamik tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse.
- Soolikaoja avamise ja väljaarendamisega on Rakverest saanud nn veeäärne linn.
- Biolagunevad jäätmed sorteeritakse klaasist, metallist, pakenditest, paberist, ohtlikest jäätmetest ja olmeprügist eraldi

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.1 Optimaalseima jäämeveoteenuse tagamine	T 4.1 Jäätmete äraandmise võimaluste tagamine koostöös jäätmekäitlejatega. Rakvere linn korraldab jäätmekäitlust koostöös teiste maakonna omavalitsustega Lääne- Viru Jäätme keskuse baasil	pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.2 Informatsiooni töötlemise ja logistika arendamine	T 4.2 Jäätmeregistri töölerakendamine vastavalt kehtivale seadusandlusele	pidev	Linnavalitsus
E 4.3 Mõistliku keskkonnateadlikkuse edendamine	T 4.3 Loodushariduse alaste tegevuste soodustamine koostöös Rakvere haridusasutuste ja noortekeskusega. Sõpruslinnadega vastavate organisatsioonide parima praktika ja uuendusmeelsemate mõtete ja kogemuste vahetamine. Energiasäästliku linna maine tugevdamine hoonete energiatõhususe suurendamise, tänavavalgustuse renoveerimisel kasutatavate uuenduslike lahenduste teostamise ning keskkonnasõbraliku linnatranspordi arengu soodustamise kaudu. Sellesuunalise koostöö arendamine eraettevõtjatega	pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.4 Õhu- ja võimaliku pinnasereostuse riskide vähendamine	T 4.4 Tagada kruusakattega tänavate katmine kõvakattega.	2018	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.5 Looduskeskkonna säilitamine	T 4.5 Rakvere tammiku kui väärtusliku loodusobjekti hoidmine ja loodushoidlik arendus ja valgustatud terviseraja loomine	pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.6 Looduskeskkonna majandamine	T 4.6 Linnametsa metsamajanduskava täitmine. Prioriteetne on linnametsa rekreatiivsete eesmärkide järgne majandamine. Linnametsa laiendamine, põhjametsa loomine ja kasvatamine	pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.7 Looduskeskkonna arendamine	T 4.7 Soolikaoja avamise projekti ja uuringute jätkamine	2018-2020	Linnavalitsus, projektid
E 4.8 Rekreatsiooni- alade korrastamine	T 4.8 Linna pinnase ladustamisalade arendamine ,kujundamine rekreatsiooni aladeks	2017-2020	Linnavalitsus, projektid
E 4.9 Kodutute loomadega tegelemine	T 4.9 Varjupaigale uue asukoha leidmine ja rajamine	2017-2020	Linnavalitsus, Virol, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste keskkonnaprojektide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.10 Taristu arendamine	T 4.10 Korduvkasutusega pakendijäätmete kogumise soodustamine (s.h taaskasutatavate jäätmete kogumise korraldamine) Lennuki elamuala korrastamine ja garaažide lammutamine	pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.11 Keskkonnanseisundi seire	T 4.11 Ussimäe prügilala sulgemisjärgses seires osalemine	pidev	Linnavalitsus
E 4.12 Keskkonnateadlikkuse tõstmine	T 4.12.1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine infolehtede, infopäevade, seminaride ja meedia abil T 4.12.2 Inimeste kaasamine talgupäevadele	pidev pidev	Linnavalitsus, projektid linnavalitsus

5. HALJASTUS

Hetkeseis

Rohelusest linnas puudust otseselt ei ole. Ainuüksi metsade all on ca 15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad, kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Vallimägi, kui silmapaistvam maamärk, liigendab reljeefi. Ka kesklinn ja selle ümbrus on roheline ja puisteed lisavad rohelist veelgi. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed, Promenaad ning kesklinna haljasalad. Ühtne rohealade võrgustik puudub linna põhjaosas. Töögrupis jäi püsivalt kõlama arvamus, et kõikidel väiksematel haljasaladel võiks olla n-ö oma nägu. Iga park peaks teistest erinema ja kandma oma identiteeti. Oluline ei ole standardile vastavalt niidetud muru, põetud hekid ja lilleklumbid. Tähtis on, et linnakodanik ennast ühes või teises kohas hästi tunneks ning alade hoolduskulud oleks mõistlikud. Selle põhimõtte järgi tuleb esmajärjekorras uuendada ja hooldada olemasolevaid objekte. Projekti korras uute objektide rajamisel tuleb põhjalikult kaaluda võimekust neid ka üleval pidada.

Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimusel koostatud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009).

Aasta 2030 visioon

- Linnas on tagatud mitmekülgne, aktiivseid tegevusvõimalusi ja esteetilisi väärtusi pakkuv ning kõiki sotsiaalseid gruppe rahuldav rohe- ja puhkealade võrgustik.

- Linna kalmistud on heakorrastatud. Viimse puhkepaiga valikul on tagatud traditsioonilised matmisvõimalused ning välja on arendatud urnimatuste võimalused. Alustatud on matmised uuel kalmistul.
- Rakvere on heade ning eriilmeliste puhkealadega ühtlaselt varustatud linn. Linna haljasalade ja mänguväljakute rajamisel ollakse innovaatilised ja hooldamisel jälgitakse, et kulud ei oleks ebamõistlikult suured. Oluline on tagada puhkealade ja mänguväljakute omanäolisus.
- Linnakodanikele rajatud puhkealad ja tervisespordirajad pakuvad lisaväärtust ka erasektori poolt turismiteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ja meelitavad linna rohkelt turiste.
- Linna kõrghaljastuse osakaal on suurenenud
- Kõrghaljastuse hoolduse tase on tõusnud.
- Linnal on oma arborist

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Lähtuvalt varasemalt koostatud töödest, rahalisest võimalustest ja töögrupi arvamustest joonistus välja järgnev prioriteetide tabel:

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.1 Mänguväljakute arendamine	T 5.1 Peremänguväljakute rajamine (väikelastest eakateni)	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 5.2 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.2 Teostada alljärgnevad projektid: 1. Üliõpilaste- ja õpilaste ajutiste installatsioonide loomise võimalus linnaruumis 2. Lammaste või muude koduloomade Vallimäel karjatamise võimalused	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
E 5.3 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.3 Pauluse ja Tõrma kalmistu vahelise ala laiendamine kalmistute rajamise eesmärgil.	2017-2020	Linnavalitsus, projektid
E 5.4 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.4 Teostada alljärgnevad projektid: 1. Rahvaaija heakorrastusprojekti elluviimine 2. F.R. Kreutzwaldi tn allee rajamine pikendamise 3. Promenaadi pikendus-Seminari tn	2017-2020	Linnavalitsus, projektid

	lineaarpark		
E 5.5 Haljastuse parem planeerimine	T 5.5 Haljastuse arengukava koostamine	2017	Linnavalitsus

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste haljastusvaldkonna eesmärkide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.6 Olemasolevate puhkealade kasutuse intensiivistamine	T 5.6 Olemasolevate puhkealade remont ja inventari kaasajastamine. Puhkealade polüfunktsionaalsuse suurendamine. Igal sotsiaalsel grupil peab olema võimalus puhkeala kasutada üksteist võimalikult vähe häirides	pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
E 5.7 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.7 Pauluse ja Tõrma kalmistu vahelise ala väljaehitamine kalmistute laiendamise eesmärgil. Olemasolevate kalmistute esteetilise ilme parandamine ja veevarustuse tagamine	2017 - 2020	Linnavalitsus, projektid
E 5.8 Mänguväljakute arendamine	T 5.8 „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (OÜ Kivisilla, 2009) töös kavandatu elluviimine.	2017-2020	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.9 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.9 Teostada alljärgnevad projektid: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rakvere raibe ehk harilik tõlkjas, nime ja taime kasutamise projekt 2. Ilutaimede asemel kasvatada dekoratiivsemaid köögivilju ning istutada avalikesse parkidesse ka viljapuid 3. Linnaruumi arendamiseks heade mõtete leidmiseks linnakodanike kaasamine 	2017-2020	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
E 5.10 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.10 Teostada alljärgnevad projektid: <ol style="list-style-type: none"> 1. Alleede rajamine. Sõmeru tee tammepark, 2. Ausambamäe heakorrastamine 3. Põhjametsa rajamine 	2017-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.11 Võimekuse suurendamine linna üldises heakorras	T 5.11 Era- ja kolmanda sektoriga koostööprojektide läbiviimine. Koostöö korteriühistutega nende territooriumite planeerimisel	2017-2020	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

6. SPORT

Hetkeseis

Linna spordielu koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurusel arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimiv spordikool, tugevad treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis täiesti arvestatava sportliku linna maine. Lähiaja arengutes on eesmärgiks muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid.

Aasta 2030 visioon

- Linna sportimisvõimaluste valik on sarnaste elanike arvuga linnadega võrreldes parim Eestis. Võimaluste edasisel loomisel lähtutakse tegijate huvist.
- Linnakodanike hulgas on tervisespordiga tegelemine äärmiselt populaarne. Linnakeskkond on arendatud liikumisharrastust ja teiste sportlikke tegevusi soodustavaks.
- Rakveres korraldatakse igal aastal Eesti meistrivõistluste tasemel spordivõistlusi ning rahvusvahelisel tasemel mõõduvõtmisi. Võistluste korraldamise üheks eesmärgiks on aidata kaasa turismi arengule. Linnas on loodud head võimalused erinevate spordilaagrite korraldamiseks. Rakvere on suurvõistluste pidamise linn. Suurürituste läbiviimiseks on tagatud tasemel spordi- ja majutusvõimalused ning muud vajalikud teenused.
- Tegutsevate klubide ja treenerite tase on kõrge ning annab hea võimaluse tublimatel jõuda maailma absoluutsesse tippu. Tagatud on spordiharrastamise võimalus kõigile soovijatele. Linnas on suur spordiharrastajate hulk ning püramiidi lai põhi suurendab ka tippu jõudvate tegijate hulka ja võimalusi.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.1 Hallatavate spordibaaside korrashoid	T 6.1.1 Palermo piirkonna kergliiklusteede täiendav valgustamine	2017-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 6.1.2 Spordikeskuse maneežihoone rajakatte vahetamine	2017	Linnavalitsus, projektid
	T 6.1.3 Rakvere spordihalli tribüünide motoriseerimine	2017	Linnavalitsus, projektid
	T 6.1.4 Suusaradade ja Kõrgemäe nõlvade hoolduseks rajamasina soetamine	2018	Linnavalitsus, projektid
	T 6.1.5 Rakvere spordihalli saali valgustussüsteemi uuendamine	2018	Linnavalitsus, projektid

	T 6.2.1 Välisväljakute rajamine Kastani tänava tenniseahalli juurde.	2017-2018	Erasektor, projektid
	T 6.2.2. Terviseradade laiendamine Palermost Kõrgemäele ja edasi lõuna suunas eesmärgiga arendada välja 15-20 km pikkune klassikalise- ja vabatehnika suusa- ning käimis- ja jooksutrass	2017-2020	Linnavalitsus, projektid, teised omavalitsused, kolmas sektor
	T 6.3 Rakvere Spordikooli töö jätkamine ja klubides noortesporti toetamine	pidev	Linnavalitsus
E 6.2 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.4 Traditsiooniks saanud tervisespordiürituste läbiviimine ja toetamine ning uute algatuste toetamine	pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus
	T 6.5 Olemasolevate rajatiste intensiivsem kasutamine spordiürituste Rakverre toomisega lähtudes varasematest kogemustest ning kaasates linnakodanikke	pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor
E 6.3 Noortesporti propageerimine ja arendamine	T 6.6 Spordiklubide info vahetamine turunduse ja arendustegevuse valdkondades. Teavitamine ja täienduskoolitus, mis aitaks tagada spordi projektipõhiste rahastusvõimaluste laiemat kasutamist.	pidev	Spordikeskus, erasektor, kolmas sektor

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste spordivaldkonna eesmärkide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.8 Erinevate sportimisvõimaluste valiku laiendamine	T 6.8 Erasektori initsiatiivil rajatavate objektide ehitamises ja/või teenuse ostmises osalemine (näiteks: uisuväljaku rajamine, tehnikasport, ekstreemspordi sisehall)	2020 - 2030	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor
E 6.9 Koostöö ümbruskonna omavalitustega spordirajatiste loomisel ja arendamisel	T 6.9 Spordirajatiste kasutamise ja rajamise alase info vahendamine, osalemine arendusprojektides	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor

E 6.10 Sportimis- võimaluste arendus	T 6.10.1 Spordikeskuse harjutusväljaku ja tuletõrjespordi staadioni arendus	2018-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 6.10.2 Soolikaoja tervisespordiraja arendus	2018-2022	Linnavalitsus, projektid
	T 6.10.3 Terviseradade (sh Palermo, Tammiku, Vallimäe, Põhjametsa) arendus. Kõrgemäe talispordikeskuse arendamine koostöös teiste omavalitsustega. Suusa- ja kergliiklussilla või -tunneli ehitamine (Lilleoru tänavat ületav).	2018-2022	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
	T 6.10.4 Kunstmurustaadioni olmehoone rajamine.	2018-2021	Linnavalitsus, projektid

7. KULTUUR, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ

Hetkeseis

Linn on suutnud tagada mitmekesise kultuurielu. Rakvere on Euroopa väikseim linn, kus on oma kutseline teater. Läbi aegade on siin suudetud korraldada suurejoonelisi kultuurisündmusi ning on püütud leida ja hoida joont, mis konservatiivsemates linnades ehk poleks iialgi õnnestunud. Rakvere kui „Kreisi“ linna kuvand rajatakse tulevikus sarnaselt olnule: Rakvere on julgete, ebaharilike, hullude ideede ja ürituste läbiviimiseks parim koht.

Kultuurilise tegevuse kirjeldus: linna kultuurielu koordineerib Rakvere Kultuurikeskus, noorte vaba aja sündmuste korraldamisega tegeleb sama asutuse koosseisus olev Rakvere Avatud Noortekeskus; taidlusega tegelevad erinevad seltsid pakkudes tegevust erinevatele sihtrühmadele (muusika, tants, kunst, teater). Tegevustesse on haaratud erinevad vanusegrupid, samuti kultuurilised vähemused. Lisaks Rakvere Galeriile on linnas erinevaid näitusepindasid.

Iga-aastased sündmused: Juuni teisel nädalavahetusel toimuvad Rakvere linna päevad, mis said alguse 2002. aastal kui tähistati Rakverele linnaõiguste andmise 700. aastapäeva. Rakvere linna aukodaniku Arvo Pärdi sünnipäeva tähistatakse sündmustega septembris. Novembris korraldab Rakvere Muusikakool Jaan Paku muusikapäevi meenutamaks legendaarse muusikaõpetaja sünniaastapäeva 26. novembril. Tasuta raamatulaat toimub kevadel. Noortekeskus korraldab juunis Kreisi Noortepäeva ja ekstreemspordi päeva VIRU JAM.

Rakvere on tähelepanu tõmmanud eriilmeliste suursündmustega. Kolm korda on siin toimunud Punk Laulupidu. Rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal toimub paarisnumbriga lõppevatel aastatel juunis-juulis. Meeste tantsupidu toimub iga viie aasta tagant.

Uuteks ja huvitavateks algatusteks on kujunemas rahvuste festival Kamalammas septembris, disaininädal oktoobris, roheline keskkonnanädal mais ning mõõga ja mantlipäeva elustiililaat juulis.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on omanäoliste kultuurisündmustega rahvusvahelisel pildil.
- Rakvere linn on üks Eesti teatrielu keskustest.
- Linna arhitektuurne keskkond on omanäoline ja silmapaistev.
- Rakvere on Virumaa kultuuripealinn.
- Linnas on välja arendatud mitmekesised ja kaasaegsed kontserdipaigad ning taidluseks sobivad ruumid.
- Taidluskultuuris on endiselt tagatud erinevate huvirühmade kaasatus ja haaratus mitmekülgse tegevusega.
- Lisaks erinevatele MTÜ-dele ja seltsidele on kultuurikorraldusse kaasatud ka suurel hulgal Rakvere noori.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 7.1 Uute võimaluste pakkumine	T 7.1.1 Pauluse kiriku renoveerimine kultuurikeskuseks (projekti kohandamine, ehitamine)	2017-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.2 Vallimäe laululava renoveerimine kaasaegseks ja atraktiivseks ürituste korraldamise paigaks	2017-2019	Linnavalitsus, projektid

E 7.2 Linna kultuurilise mitmekülgse säilitamine ja toetamine	T 7.2.1 Kultuuriseltside tegevuse toetamise korra arendamine	2017	Linnavalitsus, seltsid
	T 7.2.2 Erineva suunilusega kultuuriürituste ja -projektide kaasfinantseerimine linna eelarvest	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.3 Rahvusvaheliste ja üle-eestiliste sündmuste toetamine	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.4 Rakvere Linnapäevade korraldamine	Pidev	Kultuurikeskus Linnavalitsus, koostööpartnerid
	T 7.2.5 Vähemusrahvuste kultuuri säilitamise toetamine	Pidev	Linnavalitsus projektid

E 7.3 Kultuuri-asutuste arendamine	T 7.3.1 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse lahendamine	2020-2030-	Linnavalitsus, projektid
	T 7.3.2 Teatrimäe väljaarendus	2018	Linnavalitsus, projektid
	T 7.3.3.Linna asutuste, organisatsioonide ja kultuuriseltside vahelise koostöö arendamine	Pidev	

Huviharidus, noorsootöö

Hetkeseis

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis. Lisaks ostab Rakvere linn teenust kuult Rakvere linnas tegutsevalt erahuvialakoolilt: Tantsu- ja Kunstikoolilt Athena, Esteetika- ja Tantsukoolilt, Muusikakoolilt Rajaots, Muusika- ja Kunstikoolilt Kaur, Rakvere Loovuskoolilt ja Gustavi Maja Huvikoolilt. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes. Huvihariduses on vähem võimalusi loodusteaduste ja tehnikavaldkonnas tegutsemiseks.

Avatud noorsootööd teostab Rakvere Kultuurikeskuse allüksusena Rakvere Avatud Noortekeskus. Avatud noortekeskus on avatud kõigile 7–26-aastastele noortele, seadmata tingimusi nende oskustele, võimetele, teadmistele ja rahalistele võimalustele. Noortekeskus loob noortele võimalusi huvitavateks ja arendavateks tegevuseks. Igapäevaselt on noortel võimalik osaleda arendavates aktiivsetes tegevustes: lauamängud, laualjalgpall, lauatennis, piljard, õhuhoki, X-Box, filmi ja meedia võimalus. Avatud noortekeskus toetab noorte omaalgatust ning kaasab noori aktiivselt tegevuste algatamisse ja läbiviimisesse. Noortekeskus toetab noorte omavahelist suhtlemist, pakub võimalusi mitteformaalseks ja informaalseteks õppimiseks. Noortekeskus planeerib ja teostab noorteprojekte ja –programme ning osaleb koostöös noortega linnaüleste noorteürituste korraldamises ning rahvusvahelistest projektides.

Rakvere linnas tegutsevad erinevad noorteorganisatsioonid: JCI Rakvere, Rakvere Skaudid, Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred, Naiskodukaitse), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool, Noorteühing Eesti 4H jt.

Rakvere linna noortel on võimalik osaleda otsustusprotsessides läbi Lääne-Virumaa Noortekogu ja erakondade noortekogude töö. Noorte osaluskogudena tegutsevad õpilas- ja üliõpilasesindused kõigis linna üldhariduskoolides ning TLÜ Rakvere Kolledžis.

Erinoorsootööga tegeleb põhiliselt Rakvere Sotsiaalkeskuse laste ja noorte päevakeskus ning osaletakse Tugila projektis.

Karjääriinfot ja -nõustamisteenuseid pakub linnas Lääne-Virumaa Rajaleidjakeskus, lisaks on linnas kolm noorte infopunkti (Rakvere Avatud Noortekeskus, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Reaalgümnaasium)

Noorte tööhõivevalmiduse suurendamiseks korraldatakse linnas igal suvel õpilasmalevat, kus saab tööd vähemalt 90 noort.

Rakvere linn pakub noortele võimalust osaleda rahvusvahelistes noortevahetustes. Euroopa vabatahtlikku teenistust pakub Rakvere Sotsiaalkeskuse laste ja noorte päevakeskus ja Rakvere Avatud Noortekeskus.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnas on mitmekesised noorsootöö võimalused: huvikoolid, huviringid ja noortekeskused erinevatele sihtrühmadele jne
- Noortevaldkonna organisatsioonid teevad tihedat koostööd.
- Noorsootöö lähtub noorte tegelikest vajadustest ja huvidest.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E7.4 Huviharidus on kvaliteetne ja mitmekesine ja kõigile soovijatele kättesaadav	T 7.4.1 Jätkusuutliku toetussüsteemi loomine toimivate organisatsioonide toetamiseks ja uute, valdkonda mitmekesistavate tegevuste arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, spordiklubid, kultuuriseltsid, Rakvere Avatud Noortekeskus, riik, projektid.
	T 7.4.2 Munitsipaalhuvikoolide kaasajastamine	2017-2020	Linnavalitsus, erasektor
	T.7.4.3 Noortega tegelevate spordiklubide ja erahuvikoolide toetamine	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 7.4.4 Huvihariduses osalemise info haldamise juurutamine linna hariduse infosüsteemi	2017-2018	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, kultuuriseltsid, spordiklubid
E.7.5 Püsiva noortekeskuse tagamine	T 7.5 Rakvere Avatud Noortekeskusele kaasaegsete ja püsivate ruumide leidmine	2020	Linnavalitsus
E 7.6 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine ja tingimuste kaasajastamine	T 7.6 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine ja tingimuste kaasajastamine	Pidev	Linnavalitsus
E 7.7 Rakvere linn aitab kaasa noorte tööhõive suurendamisele	T 7.7.1 Õpilasmaleva korraldamine noortele tööharjumuse kasvatamiseks, teenimisvõimaluseks ning vaba aja sisustamiseks	Pidev	Linnavalitsus noortekeskus
	T 7.7.2 Tugila projektis osalemine	2017-	Noortekeskus

		2018	
E 7.8 Kaardistada Rakvere linna noorsootöö valdkonnad	T 7.8. Noorsootöö kvaliteedi hindamise läbiviimine	2017- 2018	Linnavalitsus, noortekekeskus, projektid
E 7.9 Pakkuda Rakvere linna noortele erinevaid tegevusi rahvusvahelisel tasandil	T 7.9. Rahvusvaheliste projektide (rahvusvahelised noortevahetused, algatused, seminarid ja vabatahtlik teenistus) toetamine	pidev	Linnavalitsus, noortekekeskus, projektid

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linna sotsiaalset süsteemi võib paljudele eeskujuks tuua. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit, lasteaiakulude kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu üüri toetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist.

Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 64 eurot kooliminekuetoetust. Rakvere linna elanikeregistrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust alates 2007. aastast 260 eurot. Munitsipaalkoolides 1.-9. klassi õpilastele on koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus .

Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske puudega inimestele, üle 70 aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 4- ja enamalapseliste perede lastele.

Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 32 eurot.

Rakvere Sotsiaalkeskus pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, koduhooldus, sotsiaaltransport ja sotsiaaleluruumiteenus. Eakate päevakeskuses töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemisteenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. Laste päevakeskuses aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). Sotsiaalajas on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8-le inimesele. Avahoolduse teenust pakutakse

kuni 90 eakale ja erivajadusega inimesele ning tugisiku teenust üle 30 inimese puudega lapsele koolis ja lasteaias, abivajavatele peredele, erivajadustega täiskasvanutele ja kolmandatest riikidest saabunud sõjapõgenikele. Liikumiskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Linn toetab sotsiaalvaldkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid. Lisaks ostetakse kodutute varjupaiga teenust ja tasuta õigusabi teenust ning võlanõustamisteenust vähekindlustatud inimestele. Rakveres on 3 erahooldekodu. Rakvere linn toetab hooldekodu kohamaksu maksmisel inimesi, kes ise või kelle seadusjärgsed ülalpidajad ei ole suutelised seda tasuma varalise seisundi tõttu. OÜ Keerub pakub alates 2016. aastast kaitstud töö teenust sügava või raske vaimupuudega ja psüühikahäirega inimestele. Sügava ja raske puudega inimesed vajavad asendushooldaja teenust. Vaja oleks dementsete inimeste päevahoiuteenust, samuti puuetega laste päeva- ja ööhoiuteenust ja isikliku abistaja teenust (suurendada abistajate arvu). Sotsiaalsetes raskustes lastega peredel ja erivajadustega inimestel on vajadus tugisikuteenuse järele. Sotsiaalvaldkonnas ei ole piisavalt ressursse juhtumikorraldusega tegelemiseks ennetustööga tegelemiseks. Vajadus on paindlike lapsehoiuteenuste järele, et võimaldada töö ja pereelu ühitamist, mis on lastega perede toimetuleku aluseks.

Aasta 2030 visioon

- Rakveres on märkav ja hästitoimiv kogukond. Linn hoolib oma kogukonna liikmetest.
- Elukeskkond ja erinevate valdkondade teenused on üles ehitatud, väärtustades ja toetades perede toimetulekut ja laste heaolu.
- Tõhus võrgustikutöö sotsiaalvaldkonnas ennetab raskemaid probleeme.
- Teenused ja toetused on paindlikud ja igale abi vajavale inimesele on tagatud tema isikupäraseid vajadusi arvestav tugi, mis võimaldab tal maksimaalselt iseseisvalt toime tulla.
- Linnaruum ja avalikud hooned on erivajadustega inimestele ligipääsetavad ja kõik avalikud teenused on võrdselt kättesaadavad.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.1 Elanike sotsiaalne turvalisus on tagatud inimeste toimetuleku toetamisega sotsiaalteenuste osutamise kaudu	T 8.1.1. Mitmekesisistada linnas pakutavaid sotsiaalteenuseid	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, Lääne-Viru Omavalitsuste Liit
	T 8.1.2. Innovaatiliste lahenduste arendamine sotsiaalteenuste pakkumisel	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 8.1.3. Laiendada koostööd kolmanda sektoriga	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor

	T 8.1.4. Erinevate avalike teenuste pakkujate ja ametkondade koostöö parandamiseks ümarlaudade ja võrgustike kohtumiste läbiviimine	Pidev	Linnavalitsus
E 8.2 Stabiilsed, paindlikud ja kliendikesksed teenused	T 8.2.1. Arendada välja senisest paindlikumad ja kliendikesksed teenused, eelistades ennetavaid teenuseid (võlanõustamine, õigusabiteenus, , vanglast vabanenute rehabilitatsioon jms)	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, , kogudused
	T 8.2.2 Tugiisiku teenus lastele, peredele ja kolmandadest riikidest saabunud sisserrändajatele, erivaja isikliku abistaja teenus	Pidev	Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.2.3. Klienditöö läbiviimine juhtumikorralduse põhimõttel	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.2.4. Sotsiaalteenuste töö paremaks korraldamiseks lisaruumide kasutusele võtmine	2019	Linnavalitsus, Projektid
E 8.3 Optimeeritud ja tõhustunud sotsiaalvaldkonna teenuste süsteem	T 8.3 Kaardistada olemasolev teenuste pakumine ja tegelik vajadus teenuste järele	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 8.4 Toimiv koostöövõrgustik lastega tegelevate erinevate spetsialistide vahel	T 8.4.1 Spetsialistide vajaduste kaardistamine, et tagada tõhus töö laste, noorte ja peredega.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.4.2. Toimiva koostöövormi loomine ja süsteemne hoidmine erinevate spetsialistide vahel, mis lisaks tööle konkreetsete juhtumitega tegeleb valdkonna arendustegevuse ja ennetustööga.	2018	Linnavalitsus
E 8.5 Süsteemne tegevus laste sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks	T 8.5.1. Laste päevakeskuse tegevuse (sh erinoorsootöö) jätkamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus,
	T 8.5.2. Tugiteenuste arendamine ja kättesaadavuse tagamine: psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline nõustamine haridusasutustele ning perede toimetuleku toetamine.		Linnavalitsus Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.5.3. Toetuste süsteemi planeerimine, pöörates suuremat tähelepanu vähekindlustatud perede lastele võrdsete võimaluste loomisele.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.6 Töö ja pereelu ühitamiseks on loodud	T 8.6.1. Täiustada koostööd lastehoiuteenuste pakkujatega teenuse kvaliteedi ja mitmekesisuse arendamiseks.	2018	Linnavalitsus, koostööpartnerid

mitmekesised ja paindlikud lastehoiuvõimalused	T 8.6.2. Arendada välja paindlikud lastehoiuteenused vahetustega või osalise ajaga töötavate vanemate lastele, erivajadustega lastele ja lapsehoid erijuhtudeks.	2018	Linnavalitsus, kolmas sektor, koostööpartnerid
E 8.7 Eakatele väärrika vanaduspõlve tagamine	T 8.7.1. Võimaldada eakatel inimestel erinevate teenuste pakkumise abil elada võimalikult kauem harjumuspäras keskkonnas, arendades kliendikeskset koduhooldusteenust	Ppidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.7.2. Eakate elukvaliteedi säilitamine kogukonnaelus osalemise soodustamist toetavate teenuste kaudu (eakate päevakeskus, huvitegevus, sotsiaaltransport jne)	Pidev	Linnavalitsus, Sotsiaalkeskus
E 8.8 Puuetega inimestele on tagatud võrdsed võimalused osaleda kogukonna elus	T 8.8.1. Vajalike teenuste kaardistamine	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.8.2. Kaasata avaliku ruumi ja hoonete rekonstrueerimise ja ehitusprojektide koostamisse sihtgruppide esindajad	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 8.8.3. Puuetega inimestele erinevaid teenuseid pakkuvate mittetulundusühingute toetamine	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
	T 8.8.4. Jätkata eluruumide kohandamist puuetega inimestele tagamaks vastavalt vajadustele nende toimetulekut oma kodus (ukseavade laiendamine, käetugede paigaldamine jne)	Pidev	Linnavalitsus
E 8.9 Psüühilise erivajadusega inimestele on tagatud tugi iseseisvaks toimetulekuks	T.8.9.1 Psüühilise erivajadusega inimestele igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuse pakkumise jätkamine, uute teenuste arendamine (sh päevaravi)	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, era, projektid, Sotsiaalkeskus, riik
	T.8.9.2. Psüühilise erivajadusega inimestele tööhõive suurendamiseks paindlike teenuste arendamine ja pakkumine	Pidev	Kolmas sektor, linnavalitsus Töötukassa
E 8.10 Töötud osalevad aktiivselt kogukonna elus.	T 8.10 Tööharjutuskeskuse jätkusuutlikkuse toetamine ja koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
E 8.11 Hätta sattunud	T 8.11 Kodutute varjupaiga, supiköögi ja	Pidev	Linnavalitsus,

inimestele on tagatud peavari ja toit.	toidupanga tegevuse toetamine		kolmas sektor, erasektor
E 8.12 Märkav, hooliv, teadlik ja aktiivne kogukond	T 8.12.1. Kogukonna teadlikkuse tõstmine läbi meediakanalite parandamiseks inimeste adekvaatset reageerimisoskust probleemituatsioonides	Pidev	Linnavalitsus, koolid, kogudused, kolmas sektor
	T 8.12.2. Sotsiaalteenuste võimalustest teavitamine	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.12.3. Sotsiaalvaldkonna positiivne kajastamine meedias	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, koostöö-partnerid

Tervis (sh rahvatervis e avalik tervishoid)

Hetkeseis

Rakvere linnas on tervislikuks eluks head võimalused. On küllaldaselt rohelust ja sportimisvõimalused on head ja mitmekesised.

Esimese etapi üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid töörume linnas napib. Ettevalmistamisel on esmatasandi tervisekeskuse projekteerimine ja ehitamine. Ambulatoorset teise etapi eriarstiabi osutavad nii AS Rakvere Haigla kui erapraksisena tegutsevad erialaarstid. Rakvere Haigla osutab piirkonnas päevaravi ja ambulatoorset arstiabi (Koduõendus statsionaarne õendusabi).

Terviseedendamise tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades hea. Silmaarstile saamine on problemaatiline. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab üldhaigla pädevuse piiri saadakse abi Tallinna ja Tartu haiglatest.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linna elanik hoolib oma tervisest ning harrastab tervislike eluviise.
- Linnas on tagatud väga heal tasemel arstiabi kättesaadavus esmatasandi tervisekeskuses
- Rakveres on kättesaadav kvaliteetne eriarstiabi.
- Rakvere Haiglas on Lääne-Virumaa hooldus-, taastusravi ja rehabilitatsiooni keskus.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
---------	---------	-----	-----------------------

E 8.14 Terve ja tervislike valikuid tegev inimene	T 8.14.1 Terviseedenduslike projektide ja tegevuste toetamine sh terviseedenduslike ürituste korraldamine ja teavitustöö koostöös spordivaldkonnas tegutsevate inimestega	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
	T 8.14.2 Seksuaalhariduse edendamine	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor,
	T 8.14.3.Sõltuvushäirete, kardiovaskulaarsete haiguste, pahaloomuliste kasvajate, traumade ja nakkushaiguste vältimise ennetamine	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor
	T 8.14.4 Linna keskkonna arendamine mugavamaks igapäevaseks autovabaks liikumiseks ja tervisespordi harrastamiseks	Pidev	Linnavalitsus
E 8.15 Esmatasandi arstiabi töö- ja teeninduskeskkond vastab kaasaja nõuetele	T 8.15 Tänapäevase esmatasandi tervisekeskuse väljaarendamine Rakverre	2017-2020	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor projektid, riik
E 8.16 Eriarstiabi teenuste osutamine Rakvere linnas on tagatud	T 8.16 AS Rakvere Haigla meditsiinilise võimekuse tagamine ja senise linna toetuse jätkumine	Pidev	Linnavalitsus, AS Rakvere Haigla
E 8.17 Lasteasutustes pakutav tervislik toit aitab kaasa laste tervislike toitumisharjumuste kujunemisele ja lapsed on terved	T 8.17.1. Lasteaedade- ja koolitoidu kvaliteedi ning tervislikkuse järelevalve linnavalitsuse poolt läbi tootlusteenu osutaja tegevuste koostöös hallatavate asutuste ja hoolekogudega	Pidev	Linnavalitsus, vastavad ametkonnad, allasutused
	T 8.17.2. Tervislike toitumisharjumusi propageerivate projektide algatamine ja läbiviimine	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, koostööpartnerid

9. KOLMAS SEKTOR

Hetkeseis

Sarnaselt linnakodaniku aktiivsusele ettevõtluses on ka Rakveres tegutsevaid kolmanda sektori asutusi üsna arvukalt ja paljud neist vägagi elujõulised. Toimetatakse erinevatel aladel, alustades kultuurist ja spordist ning lõpetades kirikukogudustega. Kultuurivaldkonna kolmanda sektori asutuste puhul nähti probleemina pakutavate tegevusalade ühekülgust. Klassikalisi muusika- ja tantsuringe on küllaga, aga viletsamas seisus on näiteks noortele

mõeldavate tehnikaringide vms olukord. Oodatud oleks linnas selliste huviteenuste pakkumine, mis ka noorte seas hetkel populaarsemad on ning vahe „hea“ klassikalise kultuuri vahel ja „halva“ popkultuuri vahel peaks kaduma. Täna tehtav popkultuur on homme klassika. Esile tuli omavahelise vähese suhtluse teema. Suuremaid ettevõtmisi oleks koos lihtsam korraldada ning tahtmist ilmselt jätkuks, kuid puudu jääb oskusest heategevusürituste nn kuuldavaks tegemisel ning inimeste kaasamisel. Aktiivsemad linnakodanikud ootavad, et ka vähemaktiivsemad erksamaks muutuksid ning ühisüritustes rohkem osaleksid. Isiklik osalemine otsustusprotsessides ja kaasärääkimisvõimalus nt sotsiaalmeedias on avanud uusi võimalusi ning on üsna tõenäoline, et head ideed ei jää märkamata ja arvesse võtmata.

Eraldi valukohaks on nõrkade korteriühistute probleemistik. Nõrk ühistu ei suuda oma vara piisavalt hooldada ning räämas majad rikuvad linna üldpilti. Suuremates korterelamute hoonete renoveerimine on tihti huvide ja arvamuste lahknevuse tõttu üsna keeruline protsess. Mis ühele elanikule tundub hädasti kapitaalremonti vajav, paistab teisele veel täiesti elatav. Tihti on ka naabrite omavahelised suhted halvad ning ühise keele leidmine raskendatud. Üheks võimaluseks on saata ühistu koosolekutele osalema linnavõimu erapooletu esindaja, kes kõiki osapooli rahuldava tulemuseni aitaks jõuda. Ühelt poolt on linnal huvi, et kodanike majad oleks heas korras, teiselt poolt peab jälgima, et planeeritavad renoveerimistööd oleks mõistlikult kavandatud. Tihti tehakse selliseid suuremahulisi remonttöid pangalaenu abil ning siin on vajalik ka finantsarvestus, kas pangalaenu intressid tulevikus on väiksemad kui näiteks võimalik kokkuhoid soojaarvetelt. Samuti on keeruline rääkida fassaadi soojustamise ja remondivajadusest inimestele, kellel on raskusi esmase toimetulekuga. Linnapoolne initsiatiiv on siin igal juhul vajalik ning võib nii mõnelegi ühistule saada liikumapanevaks tõukeks oma vara heaperemehelikumalt hoida.

Puudust tunti töögrupis kolmanda sektori esindajate poolt kontaktidest erasektoriga. Ettevõtjad võõranduvat avalikest tegemistest liialt ning nende tegemistest on vähe teada, kuid huvi oleks suurem. Heategevusega saab tegeleda siis, kui äril paremini läheb ning selleks rohkem ressursse jagub. Heategevust käsu korras ei saa teha ning selle parema koostöö algatamiseks peab kolmas sektor ise initsiatiivi üles näitama. Linn on väike ja ettevõtjadki on enamasti siitsamast pärit. Kui neil võimalusi on, küllap siis ka koostööd laiemalt tehakse.

Rakvere laiem ja kaugem eesmärk on oma linna kodanikele toetudes inimestes järjest kasvavat heaperemehelikku hoiakut arendada.

Aasta 2030 visioon

- Rakverelane on aktiivne ja teotahteline inimene, kes teab, mida ta tahab, ja oskab olla nõudlik enda ning ka kaaskodanike suhtes. Oma osaluse ja panuse abil kujundavad kodanikud just sellise elukeskkonna, nagu nad enestele vajalikuks peavad.
- Linnavalitsus on kodanikke kaasav ning linnakodanikud osalevad linna otsustusprotsessides ja jälgivad ühise maksuraha kasutamist avaliku sektori poolt.
- Linnakodanik hoolib oma linnast, tunneb ennast täieõigusliku peremehena ning käitub vastavalt.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 9.1 Kodanike heaperemehelike	T 9.1 Virtuaalsete sotsiaalvõrgustike kasutamine linnas oluliste teemade arutamisel. Avatud	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor,

hoiakute arendamine. Suurem kodanike kaasamine	koosolekute ja ümarlaudade edasine lai kasutus Rakvere MTÜ-de tegevuste toetuste võrgupõhine andmebaas sponsorite leidmiseks. Vastava valdkonna arendamine		fondid
E 9.2 Kodanikuühiskonna tugevdamine, linnakeskkonna arendamine	T 9.2 Korterühistute tegevuse toetamine. Eesmärk on linna elamute renoveerimine mõistlikult viisil ning elanike rahalisi võimalusi arvestades. Linnavalitsusel tuleb koordineerida korteriühistute informeerimist võimalikest rahastusallikatest ning usaldusväärsetest nõuandjatest antud teemal. Naabrusvalve ja omaniku/peremehetunde kasvatamine. Turvalisuse ja heakorra eest ei pea vastutama ainult linnavõim, vaid ka omanik	pidev	korteriühistud, linnavalitsus, projektid, erasektor
E 9.3 Säästva mõtlemise arendamine. Tark tarbimine. Uuskasutuse ja taaskasutuse suurendamine	T 9.3 Taaskasutusprojektide toetamine koostöös Virumaa Jäätmekestusega. Eesmärk on koguda kokku inimestelt need esemed, mille järgi neil endil vajadus puudub, kuid mis kuuluvad väga ära kellelegi teisele	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.4 Kodanikuühiskonna keskkonna alane koolitus	T 9.4 Keskkonnateadliku teadvuse arendamine vastavate koolituste abil alates lasteaedadest, lõpetades eakate klubidega	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.5 Kodanike omavahelise läbikäimise suurendamine. Kolmanda sektori suurem kaasamine	T 9.5 Koguduste potentsiaali suurem kasutus esmase hingeabi andmise teenustes. Parema koostöö organiseerimine valdkonnas tegutsevate koguduste, MTÜ-de ning meditsiinasutuste vahel. Hoolekandeteenuste delegeerimine MTÜ-dele. Kultuuri-, noorsootöö- ja huviharidusteenuste toetamise jätkamine kolmandale sektorile. Võimalikult paljude teenuste ostmine kolmandast sektorist	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.6 Kolmas sektor on kaasatud sotsiaalprobleemide lahendamisel	T 9.6 Erinevate sotsiaalabiteenuste, ürituste, tegevuste toetamine	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

10. ETTEVÕTLUS, TURISM

Hetkeseis

Rakveres ja selle lähikümbruses tegutsevate ettevõtete edukus on linna kuvandi üheks oluliseks mõjutajaks ja kandjaks. Eesti parima mainega brändide edetabeli tippu kuuluva Balti riikide suurima lihatoodete valmistaja Rakvere Lihakombinaadi kõrval on Rakveret kui ettevõtjasõbralikku linna reklaamimas Eesti suurim kodumaisel kapitalil põhinev toiduainete

tootmise ja müügiga tegelev kontsern OG Elektra, Eesti üks tuntumaid kondiitritoodete ja tortide valmistajaid Pihlaka, Rakvere Piiritustehase omandanud Estonian Spirit OÜ, MAAG Gruppi kuuluv AS MAAG Konservitööstus, suurepärase vee- ja saunakeskusena rahvusvahelist populaarsust koguv AQVA Hotels OÜ, maailma suurima uksi ja aknaid tootva Ameerika kontserni JELD-WEN Inc. koosseisu kuuluv JELD-WEN Eesti AS, Baltikumi vanim puitmajade tootja Rakvere Metsamajand AS, elektroonikaettevõtted Dicro Eesti OÜ, Electro-Hill OÜ Eesti ja PT Mikro AS, rõivatootjad Virulane AS ja Multi Marger AS, tekstiilitooteid valmistavad OÜ Liliina ja Henrietta AS, masina- ning metallitööstuse alal tegutsevad Rakiste Tehas AS, Aksi-Metall OÜ ja Astera AS, mööblitootjad Porsa EST AS, ja Virumaa Metsatööstus AS (Rakvere Mööblivabrik), OÜ Päts ning paljud teised.

Rakverelastele töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida väärindatakse pidevalt tehnoloogilist taset tõstes ning rahvusvahelises tööjaotuses osaledes. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 80 km/h liikumiskiirusega on võimalik poole kuni kolmveerandi tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maanteevõrgu kvaliteedi parandamine ja liiklusohutuse suurendamine. Samuti on vajalik Viru- ja Järvamaa avaliku transpordivõrguga kaetuse suurendamine ning ühistranspordiliinide parem koordineerimine.

Ettevõtluse edasine areng Rakveres on kavandatud uutes, kvaliteetse taristuga ning mitmekülgsete arendamisvõimalustega arvestavates piirkondades linna põhja- ja idaosas – Lennuvälja, ja Paemurru tööstusaladel, mille hea logistilise asendiga kinnistute müügitöös tuleb keskenduda eelkõige kahele sihtgrupile: Skandinaavia riikides asuvad ettevõtted, mis on huvitatud sealsete tootmisüksuste kulude vähendamisest, ning kvalifitseeritud tööjõule baseeruva väike ja keskmise suurusega ettevõtetes tootmise arendamist kavandavad investorid. Toetamaks Virumaa ettevõtluse tulevikuvisioni kvalifitseeritud spetsialistide, erinevate uuringute ja koolituste ning füüsilise keskkonnaga, tegutseb Rakveres intelligentsete hoonete tehnoloogiaid uuriv ja arendav Targa Maja Kompetentsikeskus.

Kindlasti kasvab ka tulevikus Rakverest teistesse linnadesse igapäevaselt tööle sõitjate arv. Selleks pakuvad Tallinna kõrval üha enam võimalusi nii Ida-Virumaa tööstuslinnad kui Tartu. Seda eriti teadmismahukamate töökohtade osas, kuna kvalifitseeritud tööjõud (ning ka juhid), kellele Rakvere võiks loodetavasti olla selles regioonis sobivaks elupaigaks, on reeglina keskmisest liikuvamad. Rakverelaste jaoks on oluline suurendada rongide reisijateveo kiirust (kuni 160 km/h), mugavust ja sagedust nii Tallinna kui Narva suunal ning pikendada elektriraudteed vähemalt Tapalt Rakvereni ja hiljem ka Narvani. Piirkonna majanduselu aktiveerimiseks ülioluliste riiklike prioriteetidena peaks valmis ehitama Tallinnasse kavandatud Ülemiste liiklussõlme, Tallinna–Narva–Peterburi neljarealise maantee (Via Vironia) ning Narva uue maantee silla, mis aitaks lahendada Narva piiripunkti läbilaskevõime suurendamise vajadusega seotud probleemistikku.

Eesti ja ka Lääne-Virumaa linnastumise tase on madalam kui mujal Euroopas ning kuna paljud ettevõtted ja asutused on elanikkonna vähenemise tingimustes kulusid optimeerides sulgemas oma väiksemates asulates asuvaid teeninduspunkte, jätkub siseränne maalt linna. Seda soodustab nooremaelastele tüüpiline soov elada suuremates asulates, lähemal haridus-, kultuuri ja lõbustusasutustele ning igapäevastele teenustele. Sellised muutused toovad ilmselt

kaasa Lääne-Virumaa teenindus- ja kaubandussektori töökohtade suurema siirdumise Rakverre, mis omakorda soodustab mujalt Eestist saabuvate teenusekasutajate hulga suurenemist Rakveres.

Mitmekülgsete ja kvaliteetset teenindust pakkuvate teenindus- ning kaubandusettevõtete taastekkimine Rakvere kesklinnas, uute arhitektuursete atraksioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine on vajalik turismi arendamiseks. Tänapäevaste turistide saabumismotiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega objekti: Tarva kuhu, ordulinnuse varemeid, Eesti Politseimuuseumi, Rakvere Teatrit, AQVA Spad, keskväljakut, Põhjakeskust. Rakvere eesmärgiks on muutada ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad turismipaketid, mis kaasaksid lisaks eelnimetatuile ka Rakvere lähiümbruses ja Lahemaal pakutavat ning lisaks uusi valikuid, näiteks ajaloolise Pika tänava renoveerimine turistile ja ettevõtjale atraktiivseks tsooniks, Rakvere vallimäele multifunktsionaalse etendus- ja külastusala välja arendamine, Rakverele ainuomaste tootmisettevõtete külastamine koos toodangu ostmise või degusteerimisega.

Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud sloganitel (tunnuslausetel) „Väge täis“ ja „Kreisi City – Crazy City“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: rahvusvaheline teatrfestival Baltoscandal, Ööjooks, meeste tantsupeod, punklaulupeod. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka suure külastuspotentsiaaliga Rakvere Spordikeskuse ja Rakvere Kultuurikeskuse tegevust ning investeeringuid.

Aasta 2030 visioon

- Linnas on rahvusvaheliselt tuntud suure ekspordivõimekusega ettevõtteid, mis kasutavad kaasaegseid tehnoloogiaid ning mille töötajad on motiveeritud.
- Ettevõtjatele on sotsiaalse ja tehnilise taristu teenuste pakkujate poolt tagatud hea kvaliteediga ning konkurentsivõimelise hinnaga teenused, mis motiveerivad neid siin oma tegevust arendama. Korraldatud on vajaduspõhine ümber- ja kutseõpe ning on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu.
- Rakverel on hästi toimivad transpordiühendused Euroopa suunal läbi Tallinna Ülemiste liiklussõlme ja Narva piiripunkti kaudu Peterburi suunal.
- Linna poolt tagatud avalikud teenused ja sportimisvõimalused pakuvad linna turismiettevõtjatele klientide juurdevõitmisel tuntuvat tuge.
- Kesklinn on elav äri- ja kultuurikeskus, millel on atraktiivne jalgsikäigu ja rippraudtee ühendus Rakvere linnusega.
- Linnas toimuvad kultuuri ja spordi suurüritused, mis toetavad kohalikku ettevõtlust. Rakvere on aastaringselt turistidele atraktiivne.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad,
---------	---------	-----	------------

			rahastajad
E 10.1 Ettevõtluse arendamiseks vajaliku taristu välja- arendamine	T 10.1.1 Ühisveevarustuse ja –kanalisatsiooniga liitumise võimaluse tagamine kogu linna haldusterritooriumil	2017-2020	Rakvere Vesi, Keskkonna Investeeringute Keskus, linnavalitsus, projektid
	T 10.1.2 Uue Rakvere linna tänavate ning kõnniteede teehoiukava väljatöötamine ning rakendamine	2017	Linnavalitsus, riik
	T 10.1.3 Kauba tn–Arkna tee raudteeviadukti väljaehitamine	2021-2030	Linnavalitsus, riik, projektid
E 10.2 Tööhõive suurendamine ja uute töökohtade loomine	T 10.2.1 Uue tööstusala kavandamine Narva tänava piirkonda.	2018-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 10.2.2 Uue tööstusala välja arendamine Rägavere tee, Ehituse tn ja Karja tn piirnevale alale	2018-2025	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, projektid
	T 10.2.3 Aktiivne müügitöö tööstusaladel asuvatele kinnistutele investorite leidmiseks	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, projektid
E 10.3 Linna külastavate turistide arvu suurenda- mine	T 10.3.1 Olemasolevate turismimagnetite – Tarva kuu, Rakvere linnus, AQVA Spa, Rakvere Teater , Rakvere Spordikeskus, Politsemuuseum Põhjakeskus jne sünergeetilist potentsiaali paremini kaasavate turismipakettide välja töötamine	Pidev	Linnavalitsus, erainvestorid, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.2 Rakvere ja selle ümbruse infomaterjalide arendus	Pidev	linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.3 Turismimessidel (eelkõige Soomes ja Peterburis) osalemine ja sellega seotud tegevuste koordineerimine kõigi huvitatud osapoolte maksimaalseks kaasamiseks	Pidev	linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.4 Internetivõrgustikes informatsiooni levitamise arendusprojektid	Pidev	linnavalitsus, erasektor
	T 10.3.5 Turismiinfokeskuste võrgustiku väljaarendamine Lääne-Viru maakonnas	2018-2020	linnavalitsus, Lääne-Virumaa omavalitsused,

			Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
E 10.4 Turistide Rakveres viibimise aja pikendamiseks vaatamis- väärsuste arendamine	T 10.4.1 Vallimäe kompleksi ja Pika tänava arendamine ning sidumine kesklinnaga	2016- 2017	Ettevõtluse Arendamise sihtasutus, linnavalitsus, Erasektor, projektid
	T 10.4.2 Linnuse ja Tarva juurde saabuvate turistide kesklinna meelitamine läbi visuaalselt ühendatud objektide jada	Pidev	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, projektid
	T 10.4.3 Linnuse värava ja Parkali trepi vahele silla rajamine	2018- 2020	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, projektid
	T 10.4.4 Kesklinna atraktiivsuse suurendamine linnaplaneerimise ja ehitustegevuse abil	pidev	Linnavalitsus
	T 10.4.5 Keskväljakule täiendavate vaatamisväärsuste rajamine, mida nägemata ei taheta Rakverest mööduda (nt liivakell, valgusatraksioonid, pusrkkaevu renoveerimine (atraktiivsuse suurendamine), jne)	2017 2020	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, Erasektor, projektid
	T 10.4.6 Uute turismiattraksioonide arendamine, nt Rakvere linnuse teemapark, maretaarium, liivakell, uued teemamuuseumid, Vallimäe suvine vaba aja keskus, rippraudtee linnusest kesklinna jne	2017- 2019	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, Erasektor, projektid
E 10.5 Positiivse maine hoidmine ja reklaam	T 10.5.1 Julge ja nüüdisaegse linna kuvandi (<i>crazy city</i>) jätkuv arendus	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.2 Koostöö arendamine kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsejatega	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.3 Linna tunnuslause ja sümbolika jätkuv levitamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid

Lisaks välissuhtluse ja turismi ning ettevõtluse arendamise alaste tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 10.6 Välis- suhtluse arendamine	T 10.6.1 Koostöösuhete arendamine sõpruslinnadega	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.2 Koolide välissuhtlemise toetamine, sh õpilas- ja isetegevusrühmade vahetused	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

	T 10.6.3 Rakveres tegutsevate erinevate rahvuste kultuuriseltside tegevuse toetamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.4 Rahvusvaheliste ja üle-eestiliste koolituste ja konverentside korraldamine. Linna reklaamimine konverentsiturismi sihtkohana. Konverentside, koolituste ja ürituste korraldamise võimaluste kaardistamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.5 Kontaktide loomine ja informatsiooni kogumine koostööprojektide võimaluste kohta koostöös saatkondadega	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 10.7 Turismi arendamine	T 10.7.1 Linnuse ja Tarva kujuga seotud projektide jätkamine	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.2 Vallimäe kompleksi väljaarendamine ning turismialase tervikpaketi loomine Vallimäe piirkonnas olemasolevate ja rajatavate taristuobjektide (tegevus- ja esinemispaigad, parklad, juurdepääsuteed, kommunikatsioonid, tualetid jms.) abil	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.3 Kontsert- ja etendustegevuse korraldamine ja arendamine Vallimäel, Keskväljakul ning teistes kontserdipaikades	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.4 Linna logo ja tunnuslause levitamine	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.5 Rakvere linna uue mainekontseptsiooniga trükiste, kaartide, audio-visuaalse materjali ning turistide teenindavate infostendide ja -viitade valmistamine	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.6 Turismiviitade ja –info paigutamine turistide kogunemispaiadesse: keskväljakule, promenaadile, bussijaama, linnusesse	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.7 Viitadele inglisekeelse informatsiooni lisamine. Näiteks linna sissesõitudel on eestikeelne sõna „kesklinn“ halvasti mõistetav	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.8 Terviklike turismitoodete väljaarendamine koostöös SA Virumaa Muuseumid ja Lääne-Viru	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa

	Maavalitsusega		Muuseumid, erasektor
	T 10.7.9 Rakvere lisamine rahvusvahelistesse turismimarsruutidesse	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.10 Jätkata Rakvere linnavalitsuses loodud turismikomisjoni tööd turismi arengusuundade määratlemiseks ja selleks vajalike teabematerjalide ettevalmistamist	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
E 10.8 Ettevõtluse arendamine	10.8.1 Ettevõtlusstrateegia väljatöötamine (sh piirkonna maine ja tuntuse kujundamine)	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	10.8.2 Ühtse ettevõtluspoliitika kujundamiseks vajalike koostöösidemetega algatamine ja väljaarendamine (Lääne-Viru Arenduskeskus, EAS, Tööhõiveamet, kohalikud ettevõtjate organisatsioonid, Kaubandus-Tööstuskoda jne)	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.3 Sõpruslinnadega ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste omavahelise koostöö suurendamine ettevõtlusvaldkonnas, ühisprojektide väljatöötamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.4 Valdtkonna arengule suunatud projektide ettevalmistamine ja elluviimine (nii kohalikul, regionaalsel, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil)	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.5 Regionaalsete suurürituste, koolituste ja konverentside korraldamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.6 Valdtkonnasisene ettevõtjate EL struktuurvahendite alane teavitamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

11. RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2018-2021)

Hetkeseis

Rakvere linna eelarve tulude poole laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus millest tulenevalt ei ole väga sõltuv ainult ühest valdavast tööandjast.

Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike arv. Maksumaksjate arvust vähenemise tõttu kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisuga parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest. Inimesed valivad oma elukoha üldiselt järgmiste parameetrite järgi:

- sobiv töö (sh elukaaslasele töö leidmise võimalused),
- haridusasutuste tase (lasteaiast kõrgkoolini),
- elukoha hind ja kättesaadavus,
- vaba aja veetmise võimalused,
- turvalisus.

Kindlasti on sellises pingereas kohta erinevatel inimestel ka teistsuguseid arvamusi, eriti kui töökoha puhul on erinevates kohtades sarnaseid valikuid, kuid reaalselt tehakse valikud sellest järjekorrast lähtuvalt. Rakvere linnas on elanike juurde meelitamiseks või vähemasti elanikkonna vähenemise minimeerimiseks vajalik eelkõige alusharidusvõimaluste laiendamine (lasteaiakohad) ning haridustee ülemise otsa võimaluste suurendamine. Gümnaasiumiastme hariduse pakkumine annab Rakverele ilmselt paratamatult maakonna väiksemate gümnaasiumide hääbumise korral suurepärase võimaluse pakkuda sealsetele õpilastele õppimisvõimalust Rakvere koolides. Kvaliteetse hariduse pakkumine on linnale heaks tuluallikaks nii otseses kui kaudses mõttes. Maakonnakeskusena tuleb Rakverel näha vaeva ka riigiasutuste linnas hoidmise ja juurdemeelitamisega.

Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, kuna eurotoetuste abil oleks võimalik teostada arvestatavas mahus investeeringuid, mille kaasrahastamine linna eelarve jooksvatest tuludest on lähiaastatel vähetõenäoline.

Võimalike lisamaksude kehtestamine

Lisaks linnas kehtivatele maksudele on olnud arutlusel veel Rakvere linnas võimalike kõne alla tulevate maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate kõne alla tulevate võimalike maksude headest ja halbadest külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Müügitmaks	Mingis mahus võib esialgu tulu linnakassasse suurened	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevatelt ettevõtjatelt. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ei kata tõenäoliselt võimalikke tulusid. Pigem tuleb loota iseregulatsioonile, kus kesklinna teeninduses töötavad inimesed ei hõiva päevaseks ajaks oma klientidele mõeldud parkimisruumi
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu

Aasta 2030 visioon

- Linna tulubaas lubab pakkuda kodanikele heatasemelisi avalikke teenuseid, mille kvaliteet on piirkonna riikide linnade seas esirinnas.
- Maksuraha kasutamisel ja ümberjagamisel käitatakse vastutustundlikult ning tehtavad kulutused on selged ja läbipaistvad.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 11.1 Finantsjuhtimise parandamine	T 11.1 Linna finantsplaneerimise parandamine. Ruumi rahaliste vahendite efektiivsemal kasutamisel siiski veel jätkub, olgugi et ka praegune seis on üsna hea. Praegune finantsjuhtimine ei ole planeerimise, vaid pigem raamatupidamise keskne	Pidev	Linnavalitsus
E 11.2 Linna projektide efektiivsuse seire	T 11.2 Erinevate projektide suurem koordineerimine, nende sünergiavõimaluste otsimine ja efektiivsuse seire vältimaks projektide juhuslikkust ja ühekordset küsitavat efekti. Ettevalmistustööd Euroopa Liidu Struktuurifondide vahendite taotlemiseks ja taotluste ettevalmistamine	Pidev	Linnavalitsus
E 11.3 Linna finantsvõimekuse tagamine	T 11.3 Prioriteetseks pidada investeringute tegemise võimekust omavahenditest. Majandusolude ning investeerimisvõimaluste paranedes hoida linna rahalist seisu olukorras, kus oleks võimalik tagada ka laenamise võimekus mõistlikus ulatuses ning jääda lubatud laenukoormuse piiridesse	Pidev	Linnavalitsus

Rakvere Linnavalitsus	2016 täitmine	2017 eeldatav täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	2020 eelarve	2021 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	18 246 565	17 744 217	18 261 845	18 719 167	19 194 397	19 688 242
Maksutulud	9 865 107	10 244 348	10 643 890	11 062 846	11 498 559	11 951 702
sh tulumaks	9 694 662	10 071 048	10 473 890	10 892 846	11 328 559	11 781 702
sh maamaks	169 477	170 300	170 000	170 000	170 000	170 000
sh muud maksutulud	968	3 000	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 392 100	1 241 622	1 278 871	1 317 237	1 356 754	1 397 457
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 044 835	6 225 247	6 306 084	6 306 084	6 306 084	6 306 084
sh tasandusfond	1 276 056	1 159 092	1 159 092	1 159 092	1 159 092	1 159 092
sh toetusfond	4 136 919	4 446 992	4 446 992	4 446 992	4 446 992	4 446 992
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	1 631 860	619 163	700 000	700 000	700 000	700 000
Muud tegevustulud	-55 477	33 000	33 000	33 000	33 000	33 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 107 370	16 677 118	16 889 243	17 328 757	17 780 712	18 245 462
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 154 632	1 416 194	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Muud tegevuskulud	13 952 738	15 260 924	15 689 243	16 128 757	16 580 712	17 045 462
sh personalikulud	8 623 189	9 399 706	9 681 697	9 972 148	10 271 313	10 579 452
sh majandamiskulud	5 325 154	5 817 118	5 962 546	6 111 609	6 264 400	6 421 010
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	0	0	0	0	0	0
sh muud kulud	0	44 100	45 000	45 000	45 000	45 000
Põhitegevuse tulem	3 139 195	1 067 099	1 372 602	1 390 409	1 413 685	1 442 781
Investeeringustegevus kokku	-2 230 249	-2 379 071	-838 834	-101 394	-89 225	-77 403
Põhivara müük (+)	45 612	180 000	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-1 957 849	-2 399 217	-2 031 956	-31 956	-31 956	-31 956
sh projektide omaosalus	-851 665	-2 208 407	-730 000	0	0	0
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 106 183	31 956	1 301 956	31 956	31 956	31 956
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-1 219 910	-61 510	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-136 000	0	0	0	0	0
Finantstulud (+)	341	0	0	0	0	0
Finantskulud (-)	-68 627	-130 300	-66 834	-59 394	-47 225	-35 403
Eelarve tulem	908 946	-1 311 972	533 768	1 289 015	1 324 460	1 365 378
Finantseerimistegevus	511 393	-1 271 698	-514 366	-1 138 322	-1 160 624	-1 023 006
Kohustuste võtmine (+)	2 202 425	0	730 000	0	0	0
Kohustuste tasumine (-)	-1 691 032	-1 271 698	-1 244 366	-1 138 322	-1 160 624	-1 023 006
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 420 338	-2 583 670	19 402	150 693	163 836	342 372
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 884 456	300 786	320 188	470 881	634 718	977 090
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	8 677 446	7 405 748	6 891 382	5 753 060	4 592 436	3 569 430
Netovõlakoormus (eurodes)	5 792 990	7 104 961	6 571 194	5 282 179	3 957 718	2 592 340
Netovõlakoormus (%)	31,7%	40,0%	36,0%	28,2%	20,6%	13,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	18 246 565	10 646 530	10 957 107	11 231 500	11 516 638	11 812 945
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	12 453 575	3 541 569	4 385 913	5 949 321	7 558 920	9 220 605

Investeeringuobjektid	2017 eeldatav täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	2020 eelarve	2021 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	100 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	100 000	0	0	0	0
04 Majandus	1 444 109	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 444 109	0	0	0	0
05 Keskkonnakaitse	200 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	10 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	190 000	0	0	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	75 754	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	75 754	0	0	0	0
07 Tervishoid Tervisekeskus	0	2 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	1 270 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	730 000	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	411 500	31 956	31 956	31 956	31 956
<i>sh toetuse arvelt</i>	31 956	31 956	31 956	31 956	31 956
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	379 544	0	0	0	0
09 Haridus	148 854	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	148 854	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0
10 Sotsiaalne kaitse	19 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	19 000	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	2 399 217	2 031 956	31 956	31 956	31 956
<i>sh toetuse arvelt</i>	190 810	1 301 956	31 956	31 956	31 956
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 208 407	730 000	0	0	0

Strateegia arvestusüksus Rakvere Linnavalitsus

	2016 täitmine	2017 eeldatav täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	2020 eelarve	2021 eelarve
Arvestusüksus Rakvere linnavalitsus						
Põhitegevuse tulud kokku	18 246 565	17 744 217	18 261 845	18 719 167	19 194 397	19 688 242
Põhitegevuse kulud kokku	15 107 370	16 677 118	16 889 243	17 328 757	17 780 712	18 245 462
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	3 139 195	1 067 099	1 372 602	1 390 409	1 413 685	1 442 781
Investeeringustegevus kokku	-2 230 249	-2 379 071	-838 834	-101 394	-89 225	-77 403
Eelarve tulem	908 946	-1 311 972	533 768	1 289 015	1 324 460	1 365 378
Finantseerimistegevus	511 393	-1 271 698	-514 366	-1 138 322	-1 160 624	-1 023 006
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 420 338	-2 583 670	19 402	150 693	163 836	342 372
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 884 456	300 786	320 188	470 881	634 718	977 090
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	8 677 446	7 405 748	6 891 382	5 753 060	4 592 436	3 569 430
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	5 792 990	7 104 961	6 571 194	5 282 179	3 957 718	2 592 340
Netovõlakoormus (%)	31,7%	40,0%	36,0%	28,2%	20,6%	13,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	18 246 565	10 646 530	10 957 107	11 231 500	11 516 638	11 812 945
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	12 453 575	3 541 569	4 385 913	5 949 321	7 558 920	9 220 605

KOKKUVÕTE

Rakvere linna areng on jätkusuutlik. Iga valdkonna töögrupis leiti, et kui võrrelda ennast analoogsete linnadega, on meil asjad ikka tublisti üle keskmise head. Rakvere on käinud head rada ning ei ole põhjust praegust suunda muuta. Linn tahab edaspidigi silma paista julgete ja uuenduslike tegemistega. Teiselt poolt ollakse oma rahaliste võimaluste suhtes konservatiivsed ning linnakassast väljakäidud eraldised peavad olema tehtud vastutustundlikult. Investeeringute suuna poolt valitsegu mõistlik tasakaal asfaldi ja betooni ning inimkapitali panustamise vahel. Ühest küljest on mõistetav kodanike seisukoht, et enne toredate uute hoonete ja skulptuuride ehk n-ö „kellad – viled“ ehitamist tuleb teed ja tänavad korda teha, kuid teisest küljest - ainult korras tänavaid ja kõnniteid turist vaevalt vaatama tuleb. Panustada tuleb ka atraktiivsesse ehitusse, mis inimesed ja raha liikuma paneb ning ka teederemondiks rohkem ressursse toob.

Eesmärgiks seatud eri valdkondade või projektide suurima ühisosana tuleb nimetada järgmisi olulisimaid prioriteete:

- Haridus. See valdkond moodustab linnakassa väljamaksetest üle poole ning selle kvaliteedi tagamine ja korrashoid on linna arengut silmas pidades kõige olulisem.
- Linna jalg- ja jalgrattateede remont ja ehitamine. Linna kompaktsust arvestades praegu tugevat arendamist nõudev valdkond. Nõuab suuri investeeringuid ning lähimas tulevikus tuleb aktiivselt otsida fondidest väliseid rahastus võimalusi.
- Ettevõtlusele soodsate tingimuste tagamine Rakvere tööstusalade kruntide ettevalmistamise ja pakkumisega.
- Kesklinna atraktiivsuse suurendamine ning turistide juurdemeelitamine. Linnuse ja Tarva parem sidumine kesklinnaga. Rippraudtee rajamine linnusest kesklinna.

Arengukava on aluseks linna eelarve koostamisel vastavalt siin toodud prioriteetidele. Kuna saajaprotsendilist oskust tulevikku prognoosida meile antud ei ole, tuleb selleski kavas teha olude muutudes vastavaid parandusi. Kõiki varasemast arengukavast pärit ideid ning töögruppides tekkinud uusi mõtteid on püütud siin kajastada. Kõik soovid võivad ju lõpuks realiseeruda. Siin on nad seatud sellisesse järjekorda, mida meie praegused parimad teadmised ja rahalised võimalused lubavad.